

Aftageranalyse på det pædagogiske arbejdsmarked

Capacent Epinion for de danske musikkonservatorier
December 2008

Indholdsfortegnelse

1. Indledning og metode.....	3
1.1 Formål med undersøgelsen	3
1.2 Metoden	3
1.3 Undersøgelsens validitet og pålidelighed.....	4
1.4 Svarprocent	4
1.5 Opbygning.....	5
2. Sammenfatning	6
3. Rekruttering af nye medarbejdere	8
3.1 Rekrutteringsfora	8
3.2 Betydning af konservatorieuddannelse hos ansøgere.....	8
4. De konservatorieuddannede læreres musikalske/håndværksmæssige, pædagogiske og personlige kompetencer.	9
4.1 Overordnet vurdering.....	9
4.2 Musikalske/håndværksmæssige kvalifikationer	11
4.3 Pædagogiske kompetencer	16
4.4 Personlige kompetencer	28
5. Kommunikation og samarbejde mellem musikskolerne og konservatorierne	35
5.1 Kendskab og information	35
5.2 Dialog og samarbejde mellem konservatorierne og musikskolerne	36
6. Fremtidige behov	40
6.1 Kompetencer/kvalifikationer i forhold til fremtidigt behov på musikskolerne.....	40
6.2 Forventning om fremtidig situation på musikskolen.....	41
7. Undersøgelsens resultat i forhold til akkrediteringskriterierne for uddannelserne.....	43
8. Baggrundsoplysninger om respondenter	45

1. Indledning og metode

1.1 Formål med undersøgelsen

Nærværende rapport beskriver resultatet af en undersøgelse blandt aftagere af dimittender fra de danske musikkonservatorier. Undersøgelsen vedrører det primære pædagogiske arbejdsmarked, som inkluderer musikskoler og MGK'er. Undersøgelsen er gennemført som en kvantitativ spørgeskemaundersøgelse og en kvalitativ undersøgelse i efteråret 2008.

Undersøgelsen har overordnet haft til formål at give et indblik i aftagernes anvendelse og vurdering af dimittender fra de danske musikkonservatorier. Alle videregående uddannelser skal i de kommende år igennem en akkrediteringsproces. Undersøgelsen har desuden haft til formål at følge op på akkrediteringskravene vedrørende dialog med uddannelsens aftagere.

1.2 Metoden

Undersøgelsen er gennemført af Capacent Epinion i oktober og november måned 2008.

Undersøgelsens målgruppe er alle danske kommunale musikskoler og MGK'er. Eftersom alle mulige institutioner indenfor denne målgruppe er blevet inddraget, er der tale om en totalundersøgelse.

Undersøgelsen har været inddelt og gennemført i tre faser:

1) Opstartsfase: Hvor en arbejdsgruppe fra de danske musikkonservatorier og Capacent Epinion udarbejdede grundlaget og kriterierne for undersøgelsen, herunder udarbejdelse af spørgeskema. Spørgeramme og spørgeskema er vedhæftet som bilag.

2) Kvantitativ fase: Med fokus på en kortlægnings- og holdningsanalyse. Denne fase er gennemført som en spørgeskemaundersøgelse blandt de danske musikskoler og MGK'er. I denne fase har lederne af de danske musikskoler og MGK'er besvaret et internetbaseret spørgeskema.

3) Kvalitativ fase: Med fokus på at opnå uddybende indsigt i særligt relevante problemstillinger og områder identificeret i den kvantitative fase. Denne fase er gennemført som tre fokusgruppeinterviews blandt musikskoleledere og ledere af MGK'er. De tre fokusgruppeinterviews blev gennemført i henholdsvis København, Odense og Aarhus. I fokusgruppeinterviewene deltog henholdsvis fem respondenter i København, to respondenter i Odense og fem respondenter i Aarhus.

Det er i den kvalitative del af undersøgelsen tilstræbt at sikre et bredt udsnit af respondenter til fokusgruppeinterviewene, således at der blandt deltagerne er repræsentanter fra både flere geografiske områder samt repræ-

sentanter for forskellige størrelser af musikskoler og MGK'er. Gennemførelsen af fokusgruppeinterviewene er sket over to dage med samme moderator ved hvert interview. En projektmedarbejder fra Capacent Epinion har taget skriftligt referat direkte på pc under hele interviewet. Fokusgruppeinterviewene har varet ca. to timer hver.

I den følgende analyse vil musikskoler og MGK'er for den sproglige enkelhed blive kommenteret samlet under betegnelsen "musikskoler". I tilfælde hvor der ses forskelle på musikskoler og MGK'er anføres dette tydeligt.

1.3 Undersøgelsens validitet og pålidelighed

Det er samlet set Capacent Epinions vurdering, at der på grund af den nedenfor beskrevne dataindsamlingsproces er gennemført en undersøgelse af høj kvalitet og med retvisende resultater til følge i forhold til målgruppens tilgang til undersøgelsens formål.

En undersøgelses **pålidelighed** angår muligheden for at gentage undersøgelsen og komme frem til det samme resultat. I nærstående undersøgelse er pålideligheden tilfredsstillende. Dette skyldes dels, at undersøgelsens kvantitative del er gennemført som en totalundersøgelse, hvor samtlige musikskoler og MGK'er i Danmark har fået tilsendt et spørgeskema. En anden faktor, der er medvirkende til at give undersøgelsen en høj grad af pålidelighed, er metodevalget. I undersøgelsen er der anvendt metodisk triangulering, hvor både kvalitative og kvantitative metoder anvendes. Denne metode er med til at sikre en høj grad af pålidelighed, da der derved er flere understøttende datakilder til samme information.

En undersøgelses **validitet** angår, om undersøgelsen måler det, som man reelt ønsker at måle. Nærstående undersøgelses validitet kan præsenteres som stærk af flere årsager. Processen omkring udarbejdelse af kriterier og spørgeskema har medvirket til høj grad af validitet. Spørgeskemaet blev udarbejdet af Capacent Epinion med afsæt i spørgsmål udarbejdet af arbejdsgruppen og med kontinuerlig inddragelse af de danske musikkonservatorier. Inden den endelige udsendelse af spørgeskemaet blev spørgeskemaet ligeledes pilottestet af tre musikskoleledere for at fjerne eventuelle fejlkilder og uklarheder. De tre musikskoleledere, som blev anvendt til pilottesten, var udvalgt af de danske musikkonservatorier.

Med baggrund i besvarelserne af spørgeskemaet er der konstrueret en spørgeguide til brug for fokusgruppeinterviewene. Spørgeguiden er så vidt muligt gennemgået på en ensartet måde på tværs af alle tre fokusgruppeinterview. Dermed er der ligeledes her sikret en høj grad af validitet og pålidelighed.

1.4 Svarprocent

Rapporten er udarbejdet på baggrund af svarene fra de 61 musikskoleledere og ledere af MGK'er, der har udfyldt spørgeskemaet ud af i alt 99 ledere i målgruppen. Det svarer til en overordnet svarprocent på 62%, hvilket vur-

deres at være tilfredsstillende med den korte svarfrist og deadline for af-rapportering in mente.

Region	Antal musikskoler i målgruppen	Antal besvarede spørgeskemaer	Regionsopdelt svarprocent
Region Nordjylland	12	8	67 %
Region Midtjylland	19	13	68 %
Region Syddanmark	20	14	70 %
Region Sjælland	16	8	50 %
Region Hovedstaden	32	18	56 %

Tabel 1. Bortfaldsanalyse, fordelt på regioner.

Som det fremgår af tabel 1 varierer de regionsopdelte svarprocenter fra 50% for region Sjælland til 70% for region Syddanmark. I forhold til den relativt lille målgruppe vurderes dette at være tilfredsstillende.

1.5 Opbygning

Rapporten indeholder 8 kapitler inklusiv dette indledende kapitel. Kapitel 2 indeholder en sammenfatning af undersøgelsens vigtigste resultater. Kapitel 3-5 gennemgår resultaterne af undersøgelsens enkelte dele. I kapitel 6 gennemgås en vurdering af kommunikationen fra og dialogen med musik-konservatorierne. I kapitel 7 præsenteres undersøgelsens resultater i forhold til akkrediteringskriterierne på Kulturministeriets område. Afsluttende i kapitel 8 præsenteres baggrundsoplysninger omkring de musikskoler og MGK'er, som har deltaget i spørgeskemaundersøgelsen.

2. Sammenfatning

Dette afsnit har til formål at sammenfatte de overordnede resultater af undersøgelsen, som vil blive præsenteret mere dybdegående i den resterende del af rapporten.

Det er gennemgående for resultaterne af både den kvantitative og kvalitative del af undersøgelsen, at de konservatorieuddannede lærere vurderes positivt. De konservatorieuddannede læreres kompetencer vurderes generelt tilfredsstillende i forhold til at opfylde musikskolernes og MGK'ernes behov. Denne tilfredshed gælder overordnet set både de konservatorieuddannede læreres musikalske, pædagogiske og personlige kompetencer, dog med mulighed for styrkelse af enkelte områder indenfor disse tre kompetenceområder. Den positive vurdering gælder ligeledes både rytmisk og klassisk uddannede lærere, om end vurderingen af dimittenderne fra de to typer uddannelser i nogle tilfælde er forskellig. De konservatorieuddannede lærere vurderes især positivt i forhold til:

- Deres høje instrumentale/vokale niveau
- Deres engagement i musikken
- Deres evne til at begejstre og skabe musik-glæde hos eleverne
- Deres evne til at undervise på forskellige niveauer og forskellige aldersgrupper specielt indenfor soloundervisning

Undersøgelsen har ligeledes overordnet vist nogle områder, hvor musikskolerne og MGK'erne oplever, at de konservatorieuddannede lærere stadig har potentiale til at udvikle sig gennem deres uddannelse. Dette er primært områder, hvor musikskolerne og MGK'erne har oplevet et stigende behov, og hvor der forventes et yderligere øget behov i fremtiden. De primære indsatsområder indenfor kompetenceområdet, defineret af musikskolerne og MGK'erne, er:

- Større pædagogisk viden og pædagogiske redskaber, bredt set såvel som specifikt i relation til musikpædagogik
- Større praktisk erfaring gennem uddannelsesforløbet f.eks. ved et mere formaliseret praktisksystem med musikskolerne

Der er desuden genrespecifikke indsatsområder indenfor kompetenceområdet på henholdsvis det rytmiske og klassiske område, som fremgår nærmere af beskrivelsen i de enkelte kapitler nedenfor.

I forhold til kommunikationen med musikskolerne ses der generelt i undersøgelsen en meget forskelligartet vurdering blandt musikskolerne. Vurderingen bærer generelt præg af, at musikskolerne føler sig godt informerede og har kendskab til musikkonservatoriernes uddannelser, aktiviteter etc. Forskelligheden kommer primært til udtryk ved, at nogle musikskoler alle-

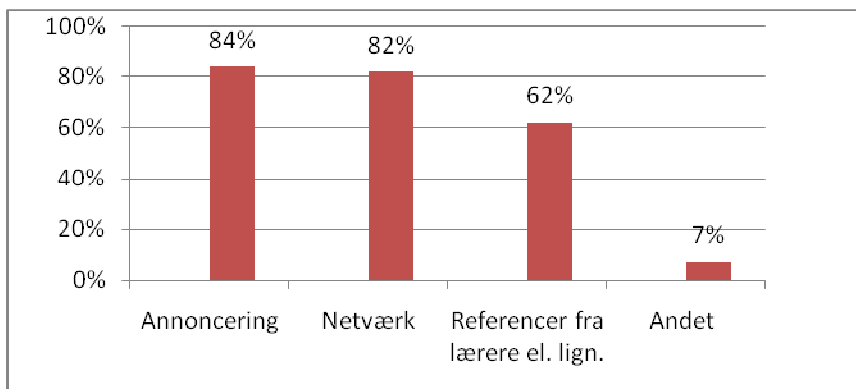
rede har en stærk dialog og et stærkt samarbejde med musikkonservatorierne, mens andre ønsker, at denne relation bliver styrket. Alle musikskoler er dog generelt meget positivt indstillet overfor muligheden for at indgå i forskellige former for samarbejde med musikkonservatorierne. Samarbejder hvor musikskolerne og musikkonservatorierne dels får et større indblik i hinandens arbejdsområder, og dermed forbereder dimittenderne bedre til en fremtidig musikskolelærerkarriere, og dels omkring at skabe et bedre forsknings- og læringsmiljø indenfor musikpædagogik. Der var generelt stor enighed om, at et vigtigt skridt mod en bedre dialog, samt mod at skabe mere "flyveklare" dimittender går gennem et formaliseret praktiksysteem som en del af uddannelsen.

Der er ikke fundet væsentlige regionale forskelle i datamaterialet, hvorfor der ikke vil blive kommenteret herpå i den følgende del af rapporten. Der vil derimod få steder i det følgende blive kommenteret på forskelle mellem musikskoler med og uden MGK.

3. Rekruttering af nye medarbejdere

3.1 Rekrutteringsfora

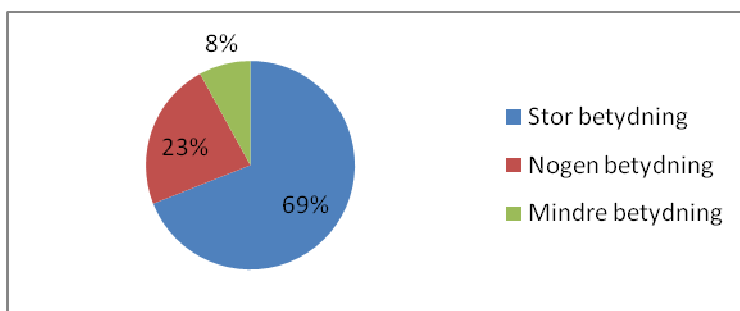
I forhold til rekruttering af nye medarbejdere kan det af figur 1 ses, at 84% af musikskolerne anvender annoncering. 82% bruger netværk. 62% bruger referencer fra lærere eller lignende og 8% angiver, at de rekrutterer på anden måde.

Figur 1. Rekrutteringsfora.

3.2 Betydning af konservatorieuddannelse hos ansøgere

På spørgsmålet om, hvilken betydning en konservatorieuddannelse har ved en ansættelse, kan det ses af figur 2, at 69% svarer, at en konservatorieuddannelse har stor betydning. 23% angiver, at en konservatorieuddannelse har nogen betydning. Kun 8% angiver, at en konservatorieuddannelse har en mindre betydning.

Figur 2. Betydning af konservatorieuddannelse.

4. De konservatorieuddannede læreres musikalske/håndværksmæssige, pædagogiske og personlige kompetencer.

Dette kapitel indledes med en præsentation af de konservatorieuddannede læreres kompetencer alt i alt i forhold til musikskolernes behov og dimittendernes specialisering.

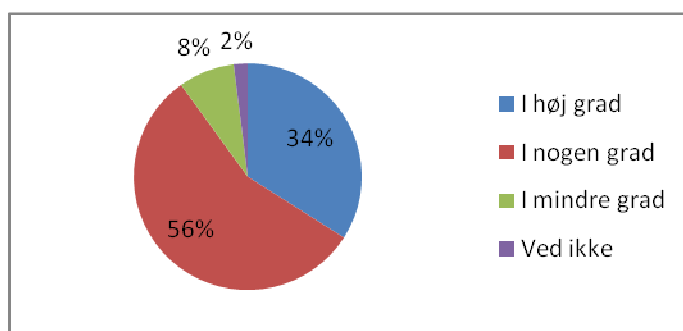
Efterfølgende gennemgås de 3 nøgleområder; musikalske/ håndværksmæssige kvalifikationer, pædagogiske kompetencer samt personlige kompetencer. For hvert af de 3 nøgleområder ses først på, hvorledes musikskolerne prioriterer forskellige kvalifikationer og kompetencer. Dernæst præsenteres musikskolernes vurdering af deres konservatorieuddannede lærere i forhold til de samme kvalifikationer og kompetencer. Resultaterne fra den kvantitative spørgeskemaundersøgelse vil løbende blive uddybet ved hjælp af relevante resultater fra de kvalitative fokusgruppeinterview.

4.1 Overordnet vurdering

Kompetencer der i dag er behov for på musikskolerne

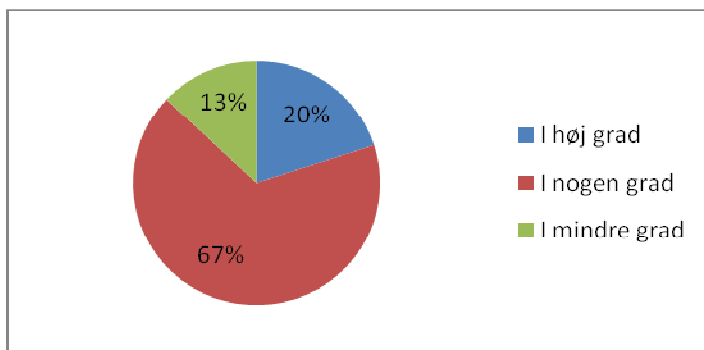
I den overordnede vurdering af de konservatorieuddannede læreres kompetencer ses en tendens til, at de af musikskolerne opleves som meget kompetente i forhold til at opfylde de behov, som musikskolerne måtte have hos deres undervisere. Tilfredsheden gælder i lige høj grad de rytmisk og klassisk uddannede. Det er i denne sammenhæng ligeledes vigtigt at bide mærke i, at ingen musikskoler i undersøgelsen har svaret, at de konservatorieuddannede *"slet ikke"* opfylder deres behov, og kun ganske få har svaret *"i mindre grad"*. Nedenstående figur 3 og figur 4 viser denne tendens.

Af figur 3 kan det ses, at 34% af de adspurgte mener, at de rytmisk konservatorieuddannede lærere i høj grad har de kompetencer, der er behov for i dag. 56% mener, at de i nogen grad har de kompetencer, der er behov for. 8% mener, at de i mindre grad har de kompetencer, der er behov for i dag. 2% har svaret ved ikke.

Figur 3. I hvilken grad har de konservatorieuddannede lærere de kompetencer der i dag er behov for på musikskolerne? Rytmisk uddannede.

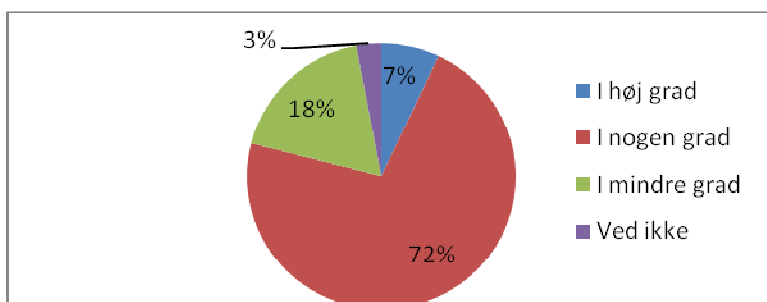
Af figur 4 kan det ses, at 20% af de adspurgte mener, at de klassisk uddannede i høj grad har de kompetencer, der i dag er behov for på musikskolerne. 67% mener, at de i nogen grad har de kompetencer, der er behov for. 13% mener, at de i mindre grad har de kompetencer, der i dag er behov for.

Figur 4. I hvilken grad har de konservatorieuddannede lærere de kompetencer der i dag er behov for på musikskolerne? Klassisk uddannede.

Match mellem musikkonservatoriernes uddannelser og musikskolernes behov

På spørgsmålet om, hvorvidt der opleves en sammenhæng mellem musikkonservatoriernes uddannelser og musikskolernes behov, ses ligeledes overordnet en positiv vurdering. På spørgsmålet svarer 7%, at der i høj grad er sammenhæng. Hele 72% svarer, at der i nogen grad er sammenhæng. 18% mener, at der kun i mindre grad er sammenhæng, og 3% har svaret ved ikke.

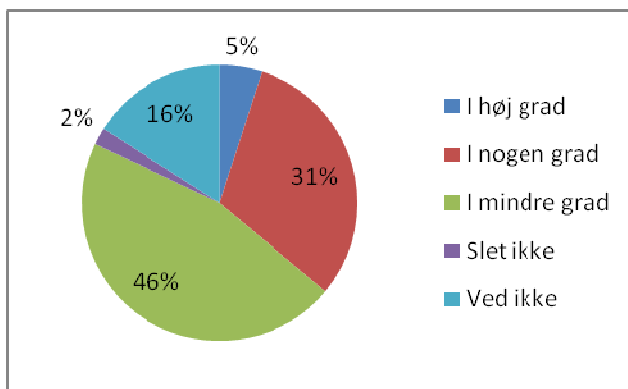

Figur 5. Sammenhæng mellem musikkonservatoriernes uddannelser og musikskolernes behov.

De studerendes mulighed for at specialisere sig på uddannelsen vs. musikskolernes behov

På spørgsmålet om, hvorvidt musikskolerne føler, at de konservatorieuddannede lærere har haft mulighed for at specialisere sig i retninger, som tilfredsstiller musikskolernes behov, ses en blandet vurdering. Omkring halvdelen af musikskolerne oplever i mindre grad, at musikkonservatorierne tilbyder de studerende relevante specialiseringer i forhold til at kunne varetage et job som musikskolelærer.

Figur 6 viser, at 5% af de adspurgte mener, at de studerende i høj grad har mulighed for at specialisere sig i forhold til musikskolernes behov. 31% angiver, at de i nogen grad har mulighed for at specialisere sig. 46% mener, at de kun i mindre grad har mulighed for at specialisere sig. 2% svarer, at de slet ikke mener, at der er mulighed for at specialisere sig, og 16% svarer ved ikke.

Figur 6. Har de studerende mulighed for at specialisere sig i forhold til musikskolernes behov på musikkonservatorierne.

Der ses her en forskel i holdningen mellem musikskoler med og uden MGK. Hvor 30 % af musikskolerne uden MGK i nogen eller høj grad mener, at de studerende har mulighed for at specialisere sig i forhold til musikskolernes behov, gælder dette for 57 % af musikskolerne med MGK.

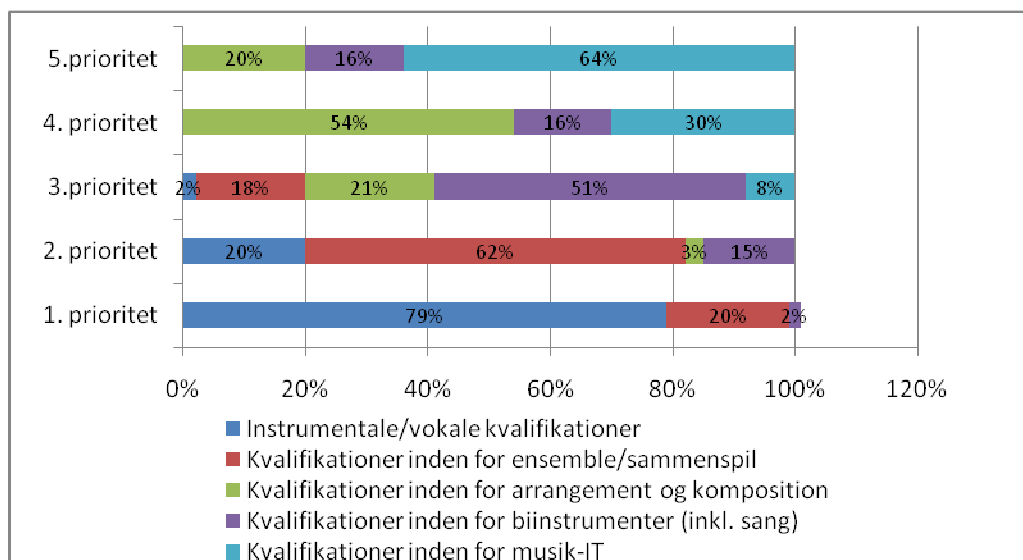
Den forholdsvis lavere tilfredshed med relevansen af musikkonservatoriernes specialiseringer i forhold til musikskolernes behov blev gennem de kvalitative fokusgrupper med musikskoleledere yderligere uddybet. Der blev i denne sammenhæng fra nogle skoler udtrykt en utilfredshed med, at AM-uddannelsen de senere år er blevet lukket ned på en række musikkonservatorier. Utilfredsheden hermed skyldes, at denne specialisering med sit fokus på netop et musiklærerjob opleves som særligt relevant for musikskolerne.

4.2 Musikalske/håndværksmæssige kvalifikationer

I dette afsnit præsenteres først, hvorledes musikskolerne prioriterer forskellige musikalske/håndværksmæssige kvalifikationer. Dernæst præsenteres musikskolernes vurdering af deres konservatorieuddannede lærere i forhold til de samme kvalifikationer. Resultaterne fra den kvantitative spørgeskemaundersøgelse vil løbende blive uddybet ved hjælp af relevante resultater fra de kvalitative fokusgruppeinterviews.

Prioritering af musikalske/håndværksmæssige kvalifikationer

Det fremgår af figur 7, at de instrumentale/vokale kvalifikationer i langt størstedelen af besvarelsene er prioriteret højest. Efter instrumentale/vokale kvalifikationer prioriteres kvalifikationer inden for ensemble/sammenspil højest. Dernæst prioriteres kvalifikationer indenfor biinstrument (inkl. sang). Som hyppig fjerde prioritet er kvalifikationer indenfor arrangement og komposition placeret. Som femte og sidste prioritet er kvalifikationer indenfor musik-IT repræsenteret.

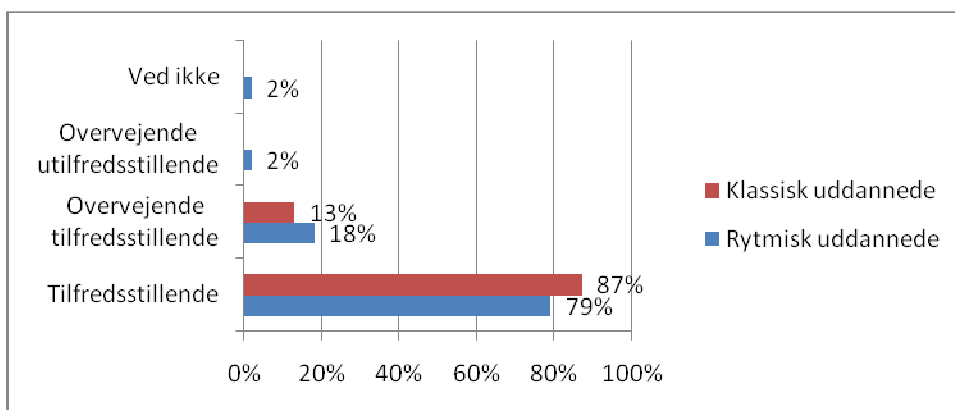
Figur 7. Prioritering af musikalske/håndværksmæssige kvalifikationer.

Specifikke musikalske/håndværksmæssige kvalifikationer

I dette afsnit vil vurderingen af de forskellige kvalifikationer blive kommenteret i forhold til, hvordan de er prioriteret ovenfor. Det vil sige, at vurderingen af de konservatorieuddannede læreres instrumentale/vokale kvalifikationer vil blive præsenteret først, dernæst kvalifikationer indenfor ensemble/sammenspil og så fremdeles. Vurderingen af kvalifikationerne for henholdsvis rytmisk og klassisk uddannede vil blive kommenteret sideløbende.

I forhold til de **instrumentale/vokale kvalifikationer** hos de rytmisk konservatorieuddannede lærere kan det ses, at 79% finder kvalifikationerne tilfredsstillende. 18% finder dem overvejende tilfredsstillende. 2% finder dem overvejende utilfredsstillende, og 2% har svaret ved ikke.

På samme spørgsmål i forhold til de klassisk konservatorieuddannede lærere svarer 87%, at kvalifikationerne er tilfredsstillende, mens 13% svarer, at de er overvejende tilfredsstillende.

Figur 8. Konservatorieuddannede læreres instrumentale/vokale kvalifikationer.

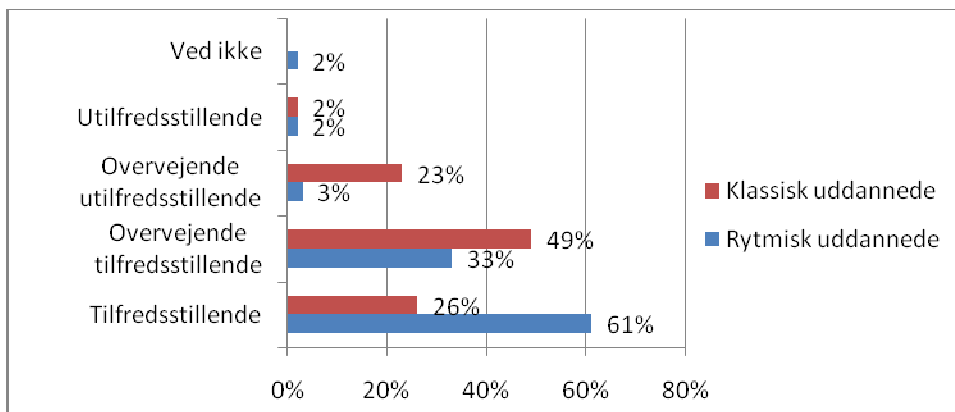
Som det allerede er beskrevet ovenfor, vurderes de konservatorieuddannede lærere meget positivt i forhold til deres faglige musikalske kompetencer, som også er det område, der prioriteres højest indenfor dette område. I de kvalitative fokusgruppeinterview uddybes dette ved, at de konservatorieuddannede lærere beskrives som værende stærke rent teknisk i forhold til at spille et instrument på et højt niveau. Det opleves i høj grad, at de konservatorieuddannede lærere gennem uddannelsen får det nødvendige niveau på dette område. I forhold til dette vægtes det ligeledes højt ved ansættelsen af musikskolelærere generelt, at de selv er aktive musikere i større eller mindre grad, og at de på den måde vedligeholder og styrker deres kunnen også efter endt uddannelse på musikkonservatoriet.

I spørgeskemaundersøgelsen ses en mindre forskel i vurderingen af henholdsvis rytmisk og klassisk uddannedes musikalske kvalifikationer, hvor de klassisk uddannede vurderes mest positivt. Igennem de kvalitative fokusgruppeinterview kom det dog frem, at denne forskellighed ikke opleves som overraskende. Der ses blandt musikskolerne en forståelse for, at samspilsområdet og komposition fylder forholdsvist mere på de rytmiske uddannelser på bekostning af et meget specialiseret niveau på det enkelte instrument. Som det ses i figur 9 og figur 10 nedenfor vurderes rytmisk uddannede på disse områder positivt sammenlignet med klassisk uddannede. Musikskolerne udtrykker generelt et ønske om en højere ligevægt mellem disse kvalifikationer indenfor både rytmiske og klassiske uddannelser. Dette skal ikke ske ved at fjerne uddannelsernes fokus på henholdsvis et enkelt instrument eller sammenspil og komposition, men ved at sikre at dimitterenderne mestrer begge områder på et brugbart niveau.

På spørgsmålet om de rytmisk konservatorieuddannedes kvalifikationer indenfor **ensemble/sammenspil** mener 61%, at denne kvalifikation er tilfredsstillende. 33% finder den overvejende tilfredsstillende. 3% mener, at den er overvejende utilfredsstillende. 2% finder den utilfredsstillende, og 2% har svaret ved ikke.

På samme spørgsmål i forhold til de klassisk konservatorieuddannede svarer 26%, at denne kvalifikation er tilfredsstillende. 49% mener, at den er

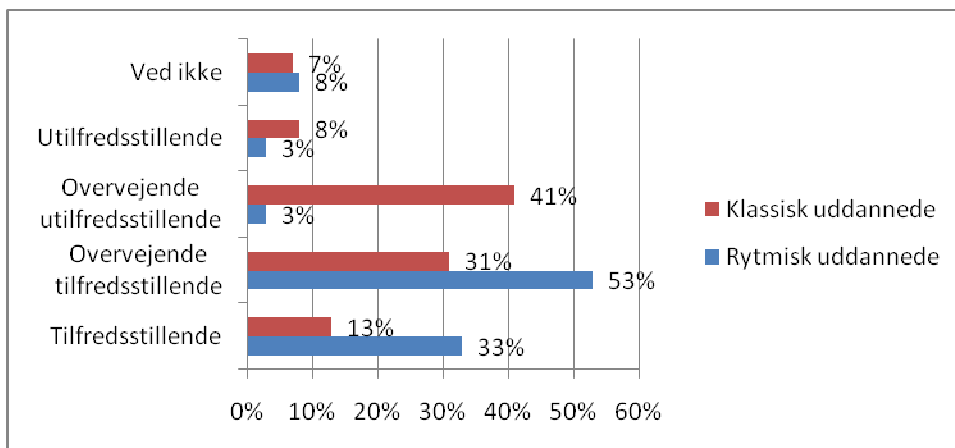
overvejende tilfredsstillende. 23% mener, at den er overvejende utilfredsstillende. 2% mener, at den er utilfredsstillende, og 2% har svaret ved ikke.

Figur 9. Konservatorieuddannede læreres kvalifikationer indenfor ensemble/sammenspil.

På spørgsmålet om de rytmask konservatorieuddannedes kvalifikationer i forhold til **arrangement og komposition** svarer 33%, at disse er tilfredsstillende. 53% mener, at de er overvejende tilfredsstillende. 3% mener, at de er overvejende utilfredsstillende. 3% mener, at de er utilfredsstillende, og 3% har svaret ved ikke.

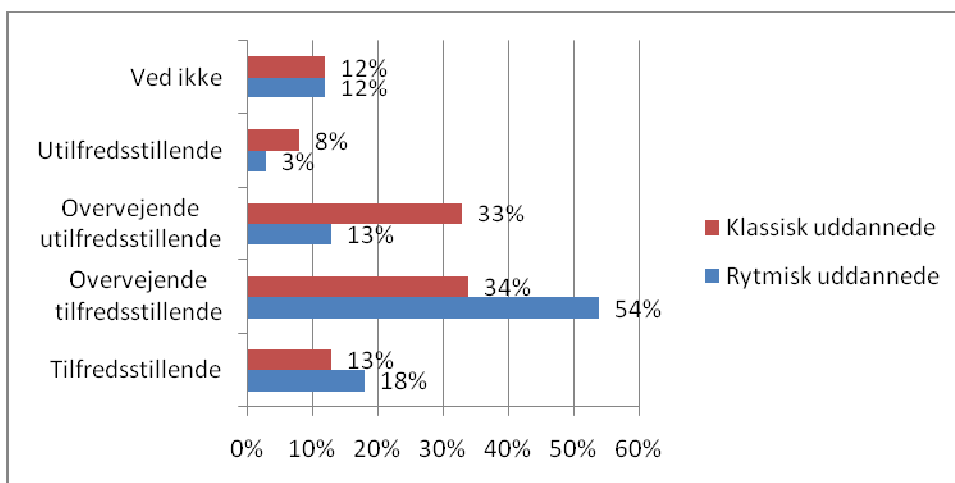
I forhold til de klassisk uddannede mener 13%, at de er tilfredsstillende. 31% mener, at de er overvejende tilfredsstillende. 41% mener, at de er overvejende utilfredsstillende. 8% mener, at de er utilfredsstillende, og 7% har svaret ved ikke.

Figur 10. Konservatorieuddannede læreres kompetencer indenfor arrangement og komposition.

På spørgsmålet om de rytmisk konservatorieuddannedes **kvalifikationer indenfor biinstrumenter(inkl. sang)** mener 18%, at deres kvalifikationer er tilfredsstillende. 54% mener, at de er overvejende tilfredsstillende. 13% mener, at de er overvejende utilfredsstillende. 3% mener, at de er utilfredsstillende, og 12% har svaret ved ikke.

I forhold til de klassisk uddannede mener 13%, at kvalifikationer indenfor biinstrument er tilfredsstillende. 34% mener, at de er overvejende tilfredsstillende. 33% mener, at de er overvejende utilfredsstillende. 8% mener, at de er utilfredsstillende, og 12% har svaret ved ikke.

Figur 11. De konservatorieuddannede læreres kvalifikationer indenfor biinstrument (inkl. sang).

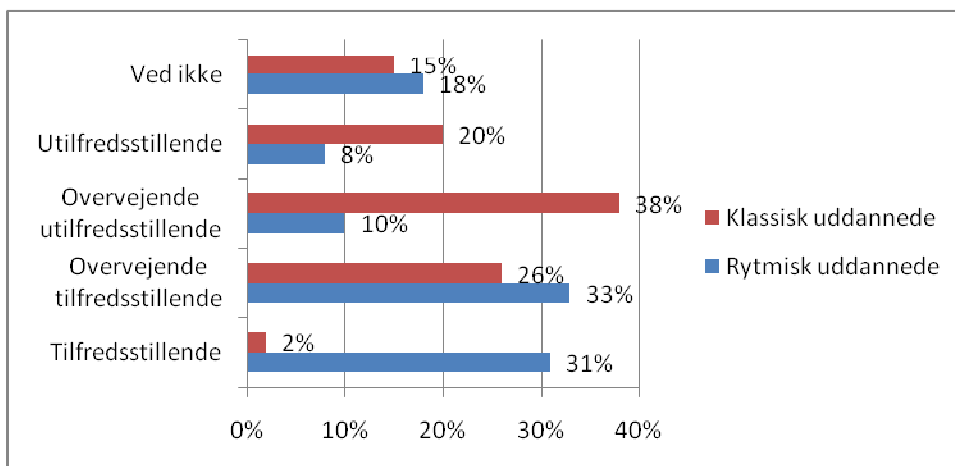
I forhold til de klassisk uddannede ses der her en forskel på, hvorvidt der her er tale om musikskoler med eller uden MGK. Således er kun 14 % af musikskoler med MGK overvejende tilfredse med kvalifikationer inden for biinstrumenter, mens det for musikskoler er 17 % som vurderer kvalifikationer tilfredsstillende og 40 %, som vurderer kvalifikationer overvejende tilfredsstillende. En noget mindre tydelig tendens ses for de rytmisk uddannede. Her er 50% af musikskolerne med MGK overvejende tilfredse med kvalifikationer inden for biinstrument, mens 79 % af musikskolerne uden MGK er overvejende tilfredse eller tilfredse. Der ses altså for rytmisk uddannede en mindre forskel i den procentuelle tilfredshed mellem skoler med og uden MGK.

De kvalitative fokusgruppeinterview viser i forhold til dette, at vægtningen mellem at kunne spille et instrument eller mestre et eller flere supplerende biinstrumenter er præget af en stor forskellighed mellem skolerne primært i forhold til skolens størrelse. De større skoler udtrykker generelt mindre behov for lærere, som mestrer flere instrumenter, idet deres elevtal tillader en større specialisering blandt underviserne. De mindre skoler udtrykker derimod behov for lærere, som besidder instrumentale kvalifikationer så de kan undervise i flere instrumenter. Der er dog bred enighed i de kvalitative fokusgruppeinterview om, at det ville være en fordel, hvis de konservato-

rieuddannede lærere i højere grad end i dag vil være i stand til at undervise i flere instrumenter indenfor samme instrumentfamilie.

På spørgsmålet omkring kvalifikationer indenfor **musik-IT** i forhold til de rytmisk uddannede svarer 31%, at de er tilfredsstillende. 33% angiver, at de er overvejende tilfredsstillende. 10% svarer, at de er overvejende utilfredsstillende. 8% svarer, at de er utilfredsstillende, og 18% svarer ved ikke.

I forhold til de klassisk uddannede svarer 2%, at kvalifikationerne indenfor musik-IT er tilfredsstillende. 26% svarer, at de er overvejende tilfredsstillende. 38% mener, at de er overvejende utilfredsstillende. 20% svarer, at de er utilfredsstillende, og 15% har svaret ved ikke.

Figur 12. De konservatorieuddannede læreres kvalifikationer indenfor musik-IT.

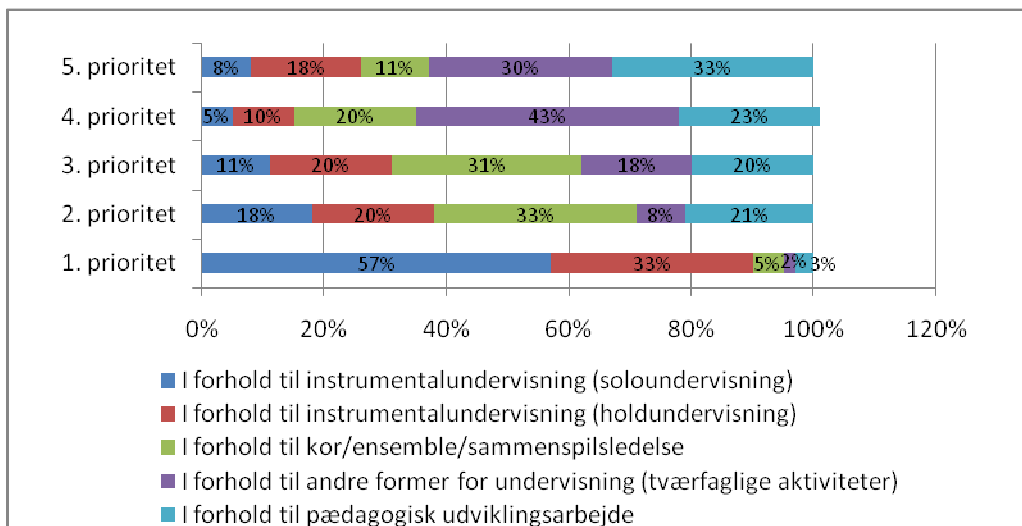
I forhold til musik-IT kom det i de kvalitative fokusgruppeinterview frem, at musikskolerne har en forventning om, at de konservatorieuddannede lærere formår at bruge forskellige former for musik-IT. Om end dette, som det ses ovenfor i figur 7, prioriterer musikskolerne dette område lavest indenfor det musikalske område. Musikskolerne udtrykte i fokusgrupperne ingen forventning om, at der i fremtiden ville blive et større behov indenfor dette område.

4.3 Pædagogiske kompetencer

I dette afsnit præsenteres først hvorledes musikskolerne prioriterer forskellige pædagogiske kompetencer. Dernæst præsenteres musikskolernes vurdering af deres konservatorieuddannede lærere i forhold til de samme kompetencer. Derudover præsenteres en vurdering af de konservatorieuddannedes kompetencer i forhold til at undervise specifikke aldersgrupper og specifikke niveauer. Resultaterne fra den kvantitative spørgeskemaundersøgelse vil løbende blive uddybet ved hjælp af relevante resultater fra de kvalitative fokusgruppeinterview.

Prioritering af pædagogiske kompetencer

Resultaterne af prioriteringen af de pædagogiske kompetencer hos en musikskolelærer er mindre klare end for de musikalske/håndværksmæssige kvalifikationer. Som det fremgår af figur 13 er pædagogiske kompetencer i forhold til **soloundervisning** det, som størsteparten af respondenterne har prioriteret højest. Dernæst er kompetencer i forhold til holdundervisning prioriteret højt. Som tredje prioritet ses kor/ensemble/sammenspilsledelse. I forhold til fjerde og femte prioritering placeres andre former for undervisning (tværfaglige aktiviteter) samt pædagogisk udviklingsarbejde.

Figur 13. Prioritering af pædagogiske kompetencer hos de konservatorieuddannede lærere.

Specifikke pædagogiske kompetencer

I dette afsnit vil der indledende blive præsenteret resultater fra den kvalitative del af undersøgelsen, som beskæftiger sig med vurderingen af de konservatorieuddannede læreres pædagogiske kompetencer mere generelt. Derefter vil den kvantitative vurdering af de forskellige kompetencer indenfor det pædagogiske område blive kommenteret i forhold til, hvordan de er prioriteret ovenfor. Det vil sige, at vurderingen af de konservatorieuddannede læreres pædagogiske kompetencer i forhold til soloundervisning vil blive præsenteret først, dernæst kompetencer indenfor kor/ensemble/sammenspilsledelse og så fremdeles. Vurderingen af kompetencerne for henholdsvis rytmisk og klassisk uddannede vil blive kommenteret sideløbende.

Det blev i den kvalitative del af undersøgelsen tydeligt, at de pædagogiske kompetencer hos musikskolelærere prioriteres højt. Musikskolerne udtrykte ligeledes på dette område nogle behov for styrkelse af dimittendernes kompetencer, samt interesse for at det pædagogiske felt generelt skulle mere i fokus. Behovet og interessen for pædagogiske kompetencer findes på to niveauer:

- Generel pædagogik

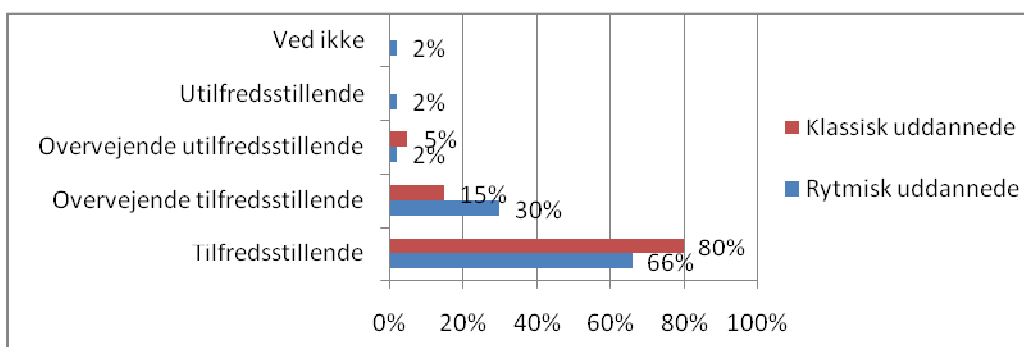
- Specifik musikpædagogik, herunder musikalske læringsformer

Mht. den generelle pædagogik fremhæves det, at de konservatorieuddannede lærere med fordel kan styrkes i forhold til generel undervisning i pædagogisk udviklingsteori, didaktik etc. En stærkere ballast af pædagogisk-teoretisk viden hos de konservatorieuddannede lærere forventes at ville øge deres evne til at håndtere forskellige typer af elever på forskellige udviklingsniveau både rent musikalsk og personlighedsmæssigt. Desuden opleves det, at de konservatorieuddannede gennem denne type af viden i højere grad vil kunne anskue elevernes læringsforløb i et længere perspektiv aldersmæssigt. I dag lægges der typisk kun planer for den aktuelle sæson. Desuden fremhæves det, at de konservatorieuddannede lærere generelt mangler et fællessprog for de pædagogiske overvejelser bag undervisningens tilrettelæggelse. Gennem undervisning i generel pædagogisk teori vil man skabe et fællessprog, som kan bruges til at indgå i et reflekteret samarbejde omkring at udvikle den pædagogiske side af undervisningen, samt at opstille en hensigtsmæssig undervisningsform for den enkelte elev.

Der efterspørges desuden generelt viden indenfor musikpædagogik og forskellige læringsformer indenfor musikalsk læring. De konservatorieuddannede lærere opleves på dette område ikke at have en stor viden og at være i besiddelse af de relevante redskaber. Området opleves generelt i høj grad at være mangelfuldt i forhold til videnskabelige og fagligt underbyggede resultater og forskning. Det er dog et område, hvor musikskolerne ser et stort fremtidigt potentiale for at indgå i et forskningsbaseret samarbejde med musikkonservatorierne. Og dermed også på sigt et område, hvor konservatorieuddannede kunne skabe en stærk profil, idet efterspørgslen efter andre læringsformer også indenfor musikken forventes at blive høj i fremtiden.

På spørgsmålet vedrørende vurderingen af de rytmisk uddannede læreres kompetencer i forhold til **instrumental soloundervisning** viste den kvantitative spørgeskemaundersøgelse, at 66% af musikskolerne svarer, at dette er tilfredsstillende. 30% svarer, at det overvejende er tilfredsstillende. 2% svarer, at det overvejende er utilfredsstillende. 2% svarer, at det er utilfredsstillende, og 2% svarer ved ikke.

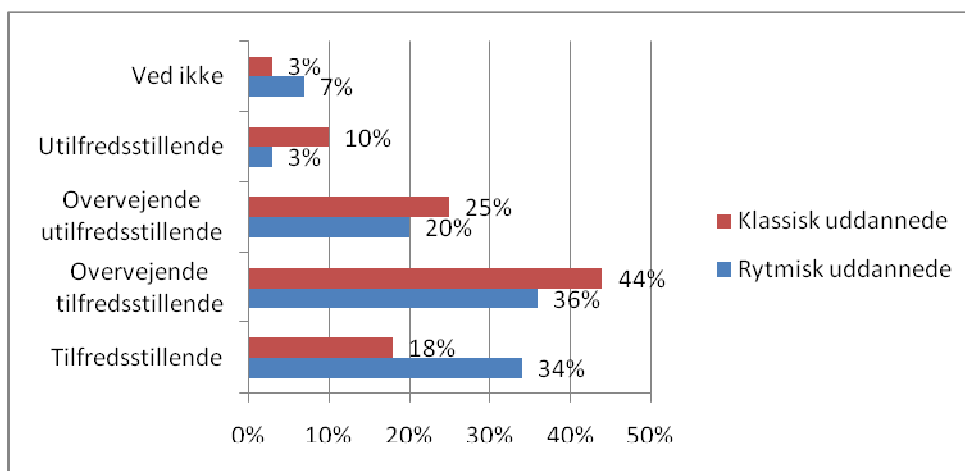
I forhold til de klassisk uddannede svarer 80%, at kompetencer i forhold til soloundervisning er tilfredsstillende. 15% svarer, at de er overvejende tilfredsstillende, og 5% angiver, at de er overvejende utilfredsstillende.

Figur 14. De konservatorieuddannede læreres kompetencer i forhold til instrumental soloun-dervisning.

På spørgsmålet vedrørende de rytmask uddannedes kompetencer i forhold til **instrumental holdundervisning** svarer 34%, at disse er tilfredsstillende. 36% svarer, at disse overvejende er tilfredsstillende. 20% angiver, at de er overvejende utilfredsstillende. 3% angiver, at de er utilfredsstillende, og 7% har svaret ved ikke.

I forhold til de klassisk uddannede svarer 18%, at de konservatorieuddannede læreres kompetencer i forhold til instrumental holdundervisning er tilfredsstillende. 44% svarer, at de er overvejende tilfredsstillende. 25% angiver, at de er overvejende utilfredsstillende. 10% svarer, at de er utilfredsstillende, og 3% svarer ved ikke.

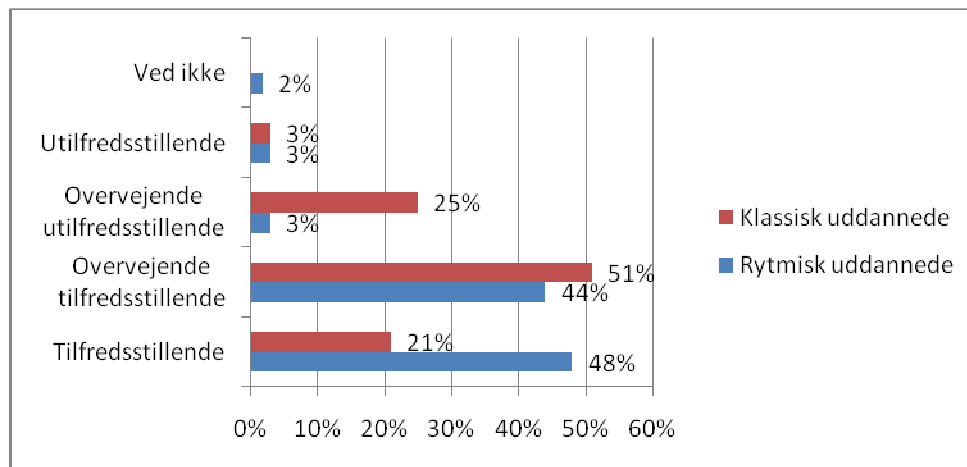

Figur 15. De konservatorieuddannede læreres kompetencer i forhold til instrumental holdundervisning.

På spørgsmålet vedrørende vurderingen af de rytmask uddannede læreres kompetencer i forhold til **ensemble og sammenspilsledelse** angiver 48%, at de er tilfredsstillende. 44% svarer, at de er overvejende tilfredsstillende. 3% svarer, at de overvejende er utilfredsstillende. 3% svarer, at de er utilfredsstillende, og 2% svarer ved ikke.

I forhold til de klassisk uddannede svarer 21%, at kompetencen indenfor ensemble og sammenspilsledelse er tilfredsstillende. 51% svarer, at den

overvejende er tilfredsstillende. 25% angiver, at den overvejende er utilfredsstillende, og 3% angiver, at den er utilfredsstillende.

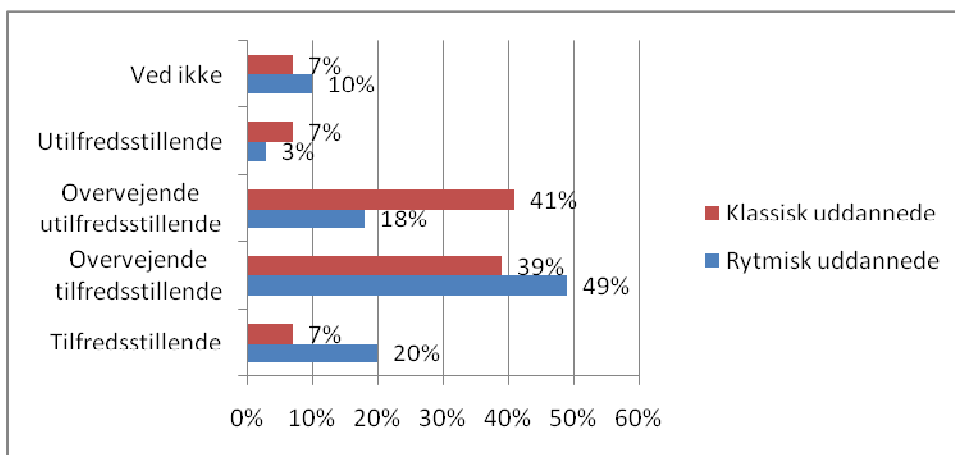

Figur 16. De konservatorieuddannede læreres kompetencer i forhold til ensemble/sammenspijsledelse.

Igennem den kvalitative del af undersøgelsen er det blevet uddybet, at musikskolerne generelt oplever, at de konservatorieuddannede lærere kan styrkes i forhold til undervisning af flere elever på én gang enten ved instrumental holdundervisning eller ved ensemble/sammenspijsledelse. Opfattelsen af dette gælder dog primært klassisk uddannede, som også vurderes svagest i forhold til holdundervisning. Efter musikskolernes opfattelse kan dette hænge sammen med undervisningsformerne på konservatorierne, som traditionelt har været domineret af mesterlære og én til én undervisning. Det skal tilføjes, at musikskolerne oplever undervisning af flere som et af de områder, hvor der vil blive et øget behov i fremtiden. Der ses blandt musikskolerne generelt en holdning til, at eleverne i mange tilfælde vil få større udbytte af holdundervisning f.eks. med to elever, da det bl.a. vil give mulighed for længere undervisningstid.

På spørgsmålet vedrørende de rytmask uddannede læreres kompetencer i forhold til **andre former for undervisning** (tværfaglige aktiviteter, tværkunstneriske aktiviteter mv.) svarer 20%, at disse er tilfredsstillende. 49% svarer, at de overvejende er tilfredsstillende. 18% angiver, at de overvejende er utilfredsstillende. 3% svarer, at de er utilfredsstillende, og 10% har svaret ved ikke.

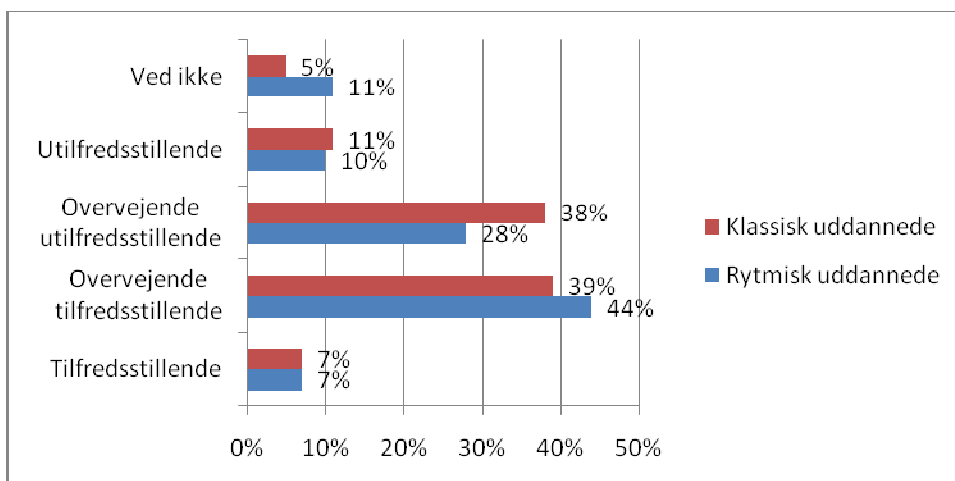
I forhold til de klassisk uddannede svarer 7%, at deres kompetencer i forhold til andre former for undervisning er tilfredsstillende. 39% svarer, at disse overvejende er tilfredsstillende. 41% angiver, at de overvejende er utilfredsstillende. 7% svarer, at de er utilfredsstillende, og 7% svarer ved ikke.

Figur 17. De konservatorieuddannede læreres kompetencer i forhold andre former for undervisning.

I forhold til spørgsmålet om de rytmask uddannede læreres kompetencer indenfor **pædagogisk udviklingsarbejde** (udvikling af undervisningens form og indhold mv.) svarer 7%, at disse er tilfredsstillende. 44% svarer, at de overvejende er tilfredsstillende. 28% svarer, at de er overvejende utilfredsstillende. 10% svarer, at de er utilfredsstillende, og 11% svarer ved ikke.

I forhold til de klassisk uddannede svarer 7%, at deres kompetencerne indenfor pædagogisk udviklingsarbejde er tilfredsstillende. 39% svarer, at det er overvejende tilfredsstillende. 38% svarer, at de er overvejende utilfredsstillende. 11% svarer, at de er utilfredsstillende, og 5% svarer ved ikke.

Figur 18. Pædagogisk udviklingsarbejde (udvikling af undervisningens form, indhold mv.).

Den generelle holdning i de kvalitative fokusgruppeinterview var, at de konservatorieuddannede lærere kan styrkes i deres kompetencer indenfor pædagogisk udviklingsarbejde i forhold til reflekteret at kunne tilrettelægge undervisningen efter den enkelte elevs udviklingsniveau, læringsstil etc. Desuden efterspørges det, at de konservatorieuddannede lærere udstyres

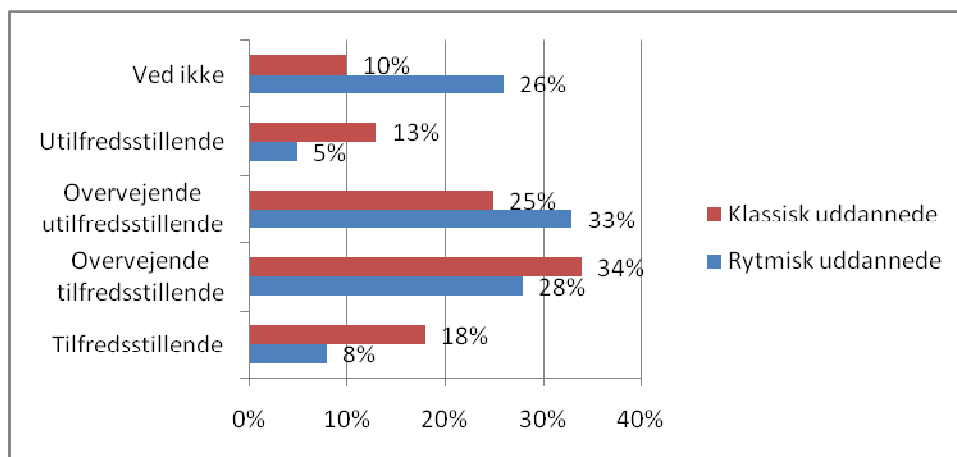
med kompetencer til at sætte mere langsigtede mål for undervisningen af den enkelte elev for på den måde at sikre, at eleven hele tiden udvikler sig til at mestre et stigende musikalsk niveau. Brugen af undervisningsplaner og målsætning for undervisningen opleves af musikskolerne generelt som at være nærmest ikke-eksisterende i musikskoleverdenen. Dette kan ligeledes begrunde, hvorfor dette område i dag prioriteres lavt blandt de pædagogiske kompetencer.

Kompetencer i forhold til at undervise forskellige aldersgrupper

I det følgende afsnit vil de konservatorieuddannedes pædagogiske kompetencer indenfor undervisning af forskellige aldersgrupper blive vurderet. Der er her tale om fire alderstrin, nemlig forskoleelever, 8-12-årige, 13-19-årige og 19-25-årige.

På spørgsmålet vedrørende de rytmisk uddannedes kompetencer i forhold til undervisning af forskoleelever svarer 8%, at disse er tilfredsstillende. 28% svarer, at de overvejende er tilfredsstillende. 33% angiver, at de er overvejende utilfredsstillende. 5% angiver, at de er utilfredsstillende, og 26% svarer ved ikke.

I forhold til de klassisk uddannede svarer 18%, at kompetencen indenfor undervisning af forskoleelever er tilfredsstillende. 34% svarer, at de er overvejende tilfredsstillende. 25% angiver, at de er overvejende utilfredsstillende. 13% svarer, at de er utilfredsstillende, og 10% har svaret ved ikke.

Figur 19. De konservatorieuddannedes pædagogiske kompetencer i forhold til undervisning af forskoleelever.

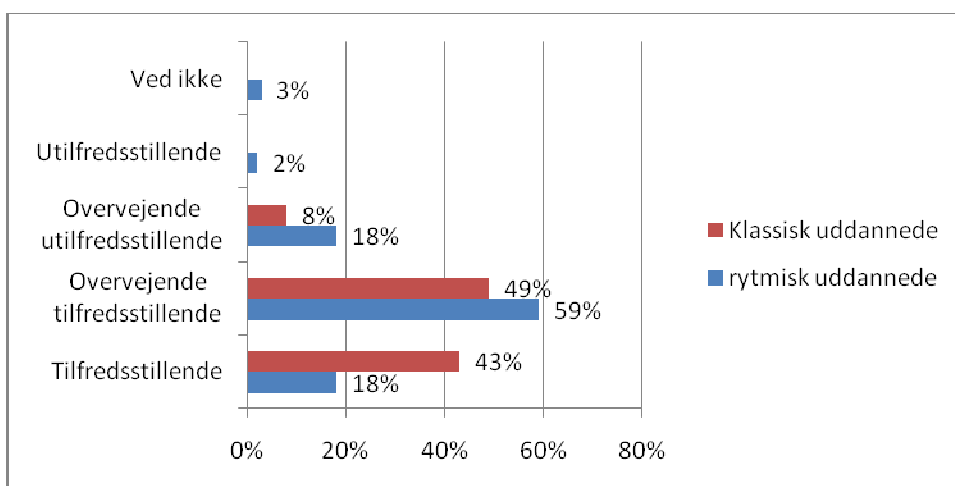
I de kvalitative fokusgrupper udtrykte musikskolerne et stort behov for lærere med kompetencer indenfor undervisning af forskoleområdet. Forskoleområdet er i musikskolerne allerede i dag stort målt på antal elever, og det forventes at blive øget yderligere i de kommende år. I forhold til dette område gjorde musikskolerne det tydeligt, at der her er brug for en hel speciel form for undervisning, som de ikke mener, at de konservatorieuddannede

nødvendigvis er udstyret med efter et traditionelt uddannelsesforløb. Det fremhæves, at der for undervisning af forskoleelever ikke skal bruges et meget højt musikalsk/instrumentelt niveau, men til gengæld forståelse for anderledes pædagogiske læringsformer. Det betyder, at de konservatorieuddannede ofte i forhold til dette område er overkvalificerede på de musikalske kompetencer, men til gengæld kan styrkes på de pædagogiske kompetencer.

I forhold til undervisning af de øvrige aldersgrupper vurderes de konservatorieuddannede lærere generelt positivt. Som det ses i figur 20, 21 og 22 nedenfor, angiver kun en meget lille andel af musikskolerne, at de er direkte utilfredse med de konservatorieuddannede læreres kompetencer i at undervise 8-årige og opefter.

På spørgsmålet vedrørende de rytmisk uddannede læreres pædagogiske kompetencer i forhold til **undervisning af elever mellem 8 og 12 år** svarer 18%, at disse er tilfredsstillende. 59% angiver, at de er overvejende tilfredsstillende. 18% svarer, at de overvejende er utilfredsstillende. 2% svarer, at de er utilfredsstillende, og 3% svarer ved ikke.

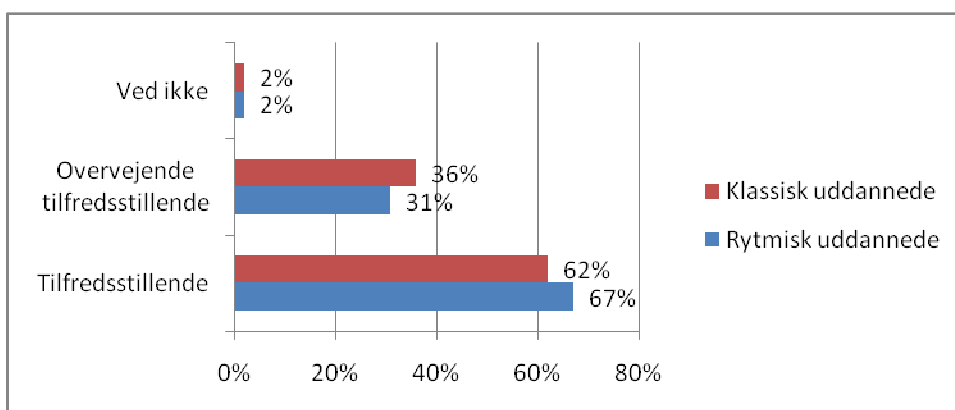
I forhold til de klassisk uddannede svarer 43%, at kompetencerne til at undervise 8-12-årige er tilfredsstillende. 49% svarer, at de overvejende er tilfredsstillende. 8% svarer, at de er overvejende utilfredsstillende.

Figur 20. De konservatorieuddannede læreres pædagogiske kompetencer i forhold til undervisning af elever i aldersgruppen 8-12 år.

På spørgsmålet vedrørende de rytmisk uddannede læreres pædagogiske kompetencer i forhold til **undervisning af elever mellem 13-19 år** svarer 67%, at disse er tilfredsstillende. 31% svarer, at de er overvejende tilfredsstillende, og 2% svarer ved ikke.

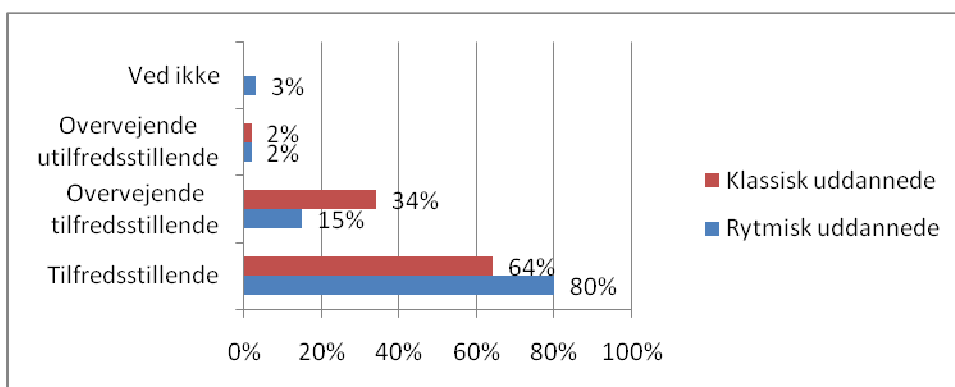
I forhold til de klassisk uddannede svarer 62%, at kompetencerne til undervisning af 13-19-årige er tilfredsstillende. 36% svarer, at de er overvejende tilfredsstillende, og 2% svarer ved ikke.

Figur 21. De konservatorieuddannede læreres pædagogiske kompetencer i forhold til undervisning af elever i aldersgruppen 13-19 år.

I forhold til spørgsmålet vedrørende vurderingen af de rytmask uddannede læreres pædagogiske kompetencer til at **undervise elever i aldersgruppe 19-25 år** svarer 80%, at disse er tilfredsstillende. 15% svarer overvejende tilfredsstillende. 2% svarer overvejende utilfredsstillende, og 3% svarer ved ikke.

I forhold til de klassisk uddannede svarer 64%, at de pædagogiske kompetencer i forhold til undervisning af de 19-25-årige er tilfredsstillende. 34% svarer, at de er overvejende tilfredsstillende, og 2% svarer, at de er overvejende utilfredsstillende.

Figur 22. De konservatorieuddannede læreres pædagogiske kompetencer i forhold til at undervise elever i alderen 19-25 år.

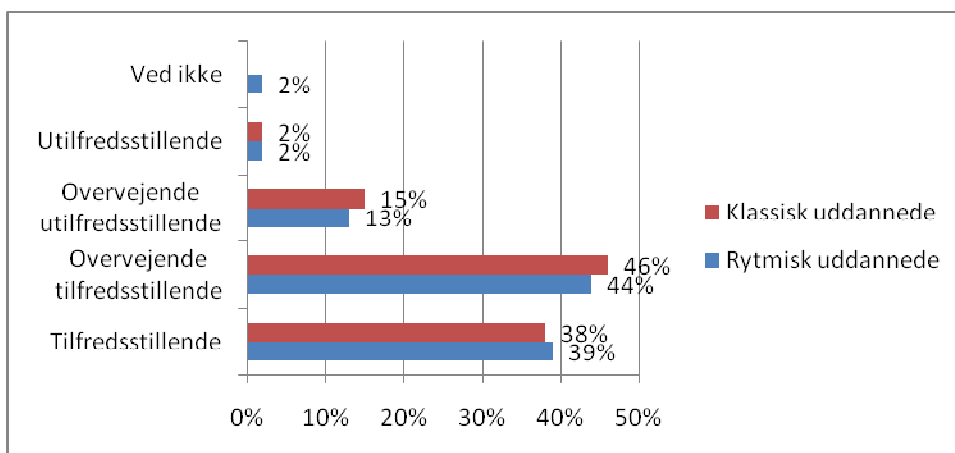
Læreres kompetencer i forhold til at undervise på forskellige niveauer

I det kommende afsnit vil de konservatorieuddannedes pædagogiske kompetencer indenfor undervisning på forskellige niveauer blive vurderet. Der er her tale om tre niveauer, nemlig begynderniveau, mellemniveau og videregående niveau. Som det ses i figur 23, 24 og 25 nedenfor vurderes de konservatorieuddannede lærere generelt meget positivt i forhold til at undervise på flere forskellige niveauer. Det gælder ligeledes figur 26, som

viser en positiv vurdering af lærernes evne til at indrette undervisningen efter elevens specifikke niveau.

På spørgsmålet om de rytmisk uddannede læreres kompetencer i forhold til at **undervise elever på begynderniveau** svarer 39%, at kompetencerne er tilfredsstillende. 44% svarer, at de er overvejende tilfredsstillende. 13% svarer, at de er overvejende utilfredsstillende. 2% svarer, at de er utilfredsstillende, og 2% svarer ved ikke.

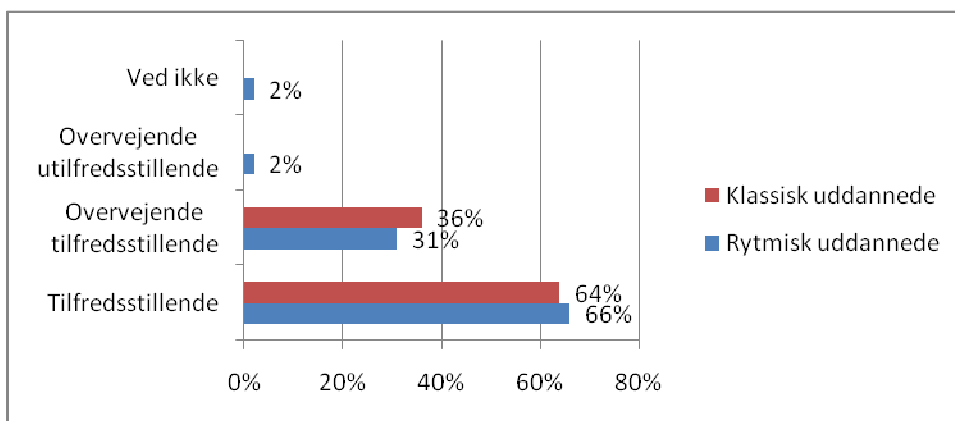
I forhold til de klassisk uddannede svarer 38%, at deres kompetencer i forhold til at undervise elever på begynderniveau er tilfredsstillende. 46% svarer, at de er overvejende tilfredsstillende. 15% svarer, at de er overvejende utilfredsstillende, og 2% svarer, at de er utilfredsstillende.

Figur 23. De konservatorieuddannede læreres pædagogiske kompetencer i forhold til at undervise på begynderniveau.

På spørgsmålet om de rytmisk uddannede læreres kompetencer i forhold til at **undervise elever på mellemniveau** svarer 66%, at de har tilfredsstillende kompetencer. 31% svarer, at de er overvejende tilfredsstillende. 2% svarer, at de er overvejende utilfredsstillende, og 2% svarer ved ikke.

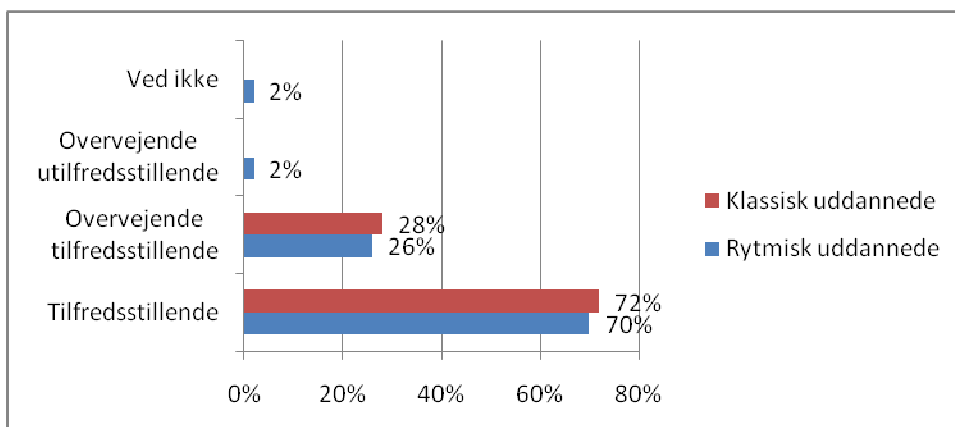
I forhold til de klassisk uddannede svarer 64%, at deres kompetencer i forhold til at undervise elever på mellemniveau er tilfredsstillende, og 36% svarer, at de overvejende er tilfredsstillende.

Figur 24. De konservatorieuddannede læreres pædagogiske kompetencer i forhold til at undervise på mellemniveau.

På spørgsmålet om de rytmask uddannede læreres kompetencer i forhold til at **undervise elever på videregående niveau** svarer 70%, at de har tilfredsstillende kompetencer. 26% angiver, at de er overvejende tilfredsstillende. 2% svarer overvejende utilfredsstillende, og 2% svarer ved ikke.

I forhold til de klassisk uddannede svarer 72%, at de har tilfredsstillende kompetencer i forhold til at undervise på videregående niveau, og 28% svarer, at de overvejende har tilfredsstillende kompetencer.

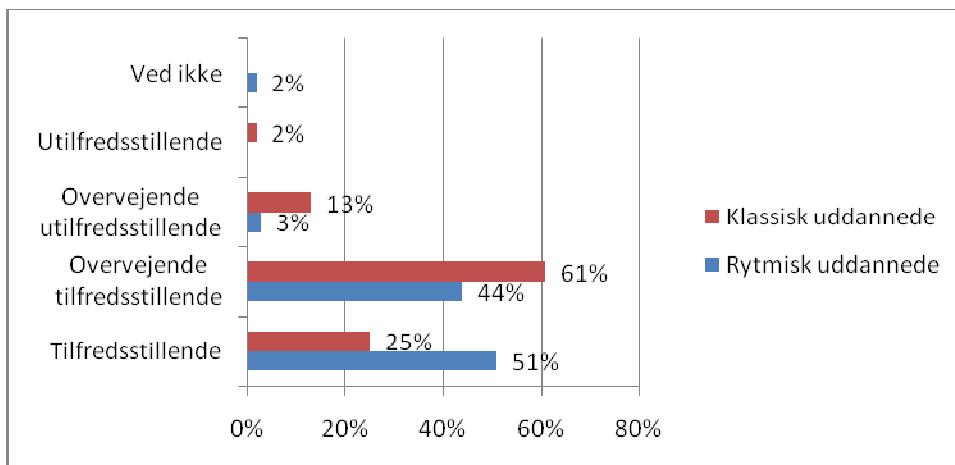
Figur 25. De konservatorieuddannede læreres kompetencer i forhold til at undervise elever på videregående niveau.

Pædagogiske kompetencer i forhold til øvrige elementer

På spørgsmålet om de rytmask uddannede læreres kompetencer i forhold til at **møde eleverne med relevant musikalsk stof** (genre, stil, aktualitet) svarer 51%, at disse er tilfredsstillende. 44% svarer, at de overvejende tilfredsstillende. 3% svarer, at de overvejende er utilfredsstillende, og 2% svarer ved ikke.

I forhold til de klassisk uddannede svarer 25%, at deres kompetencer i forhold til at møde eleverne med relevant musikalsk stof er tilfredsstillende.

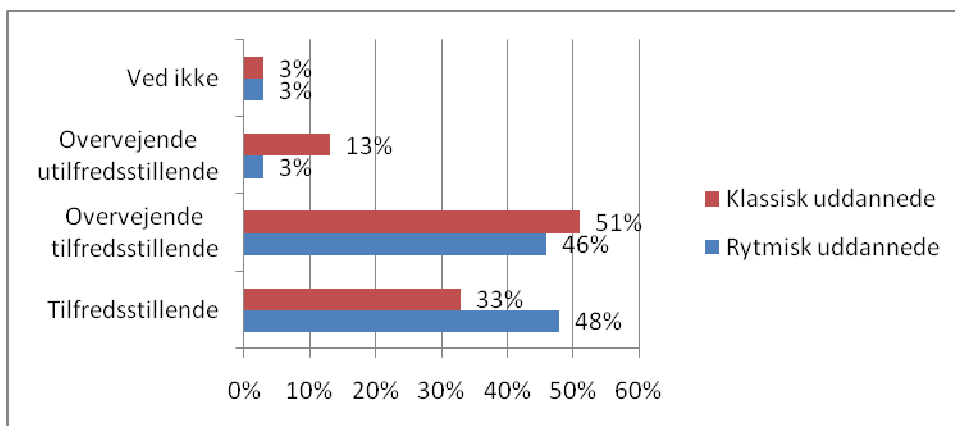
61% svarer, at de er overvejende tilfredsstillende. 13% svarer, at de er overvejende utilfredsstillende, og 2% svarer, at de er utilfredsstillende.

Figur 26. Kompetencer i forhold til at møde eleverne med relevant musikalsk stof (genre, stil, aktualitet)

På spørgsmålet om de rytmask uddannede læreres kompetencer i forhold til at **indrette undervisningen til den enkelte elevs behov** svarer 48%, at disse er tilfredsstillende. 46% angiver, at disse er overvejende tilfredsstillende. 3% svarer, at de er overvejende utilfredsstillende, og 3% svarer ved ikke.

I forhold til de klassisk uddannede svarer 33%, at kompetencerne i forhold til at indrette undervisningen efter den enkeltes behov er tilfredsstillende. 51% svarer, at de er overvejende tilfredsstillende. 13% svarer, at de er overvejende utilfredsstillende, og 3% har svaret ved ikke.

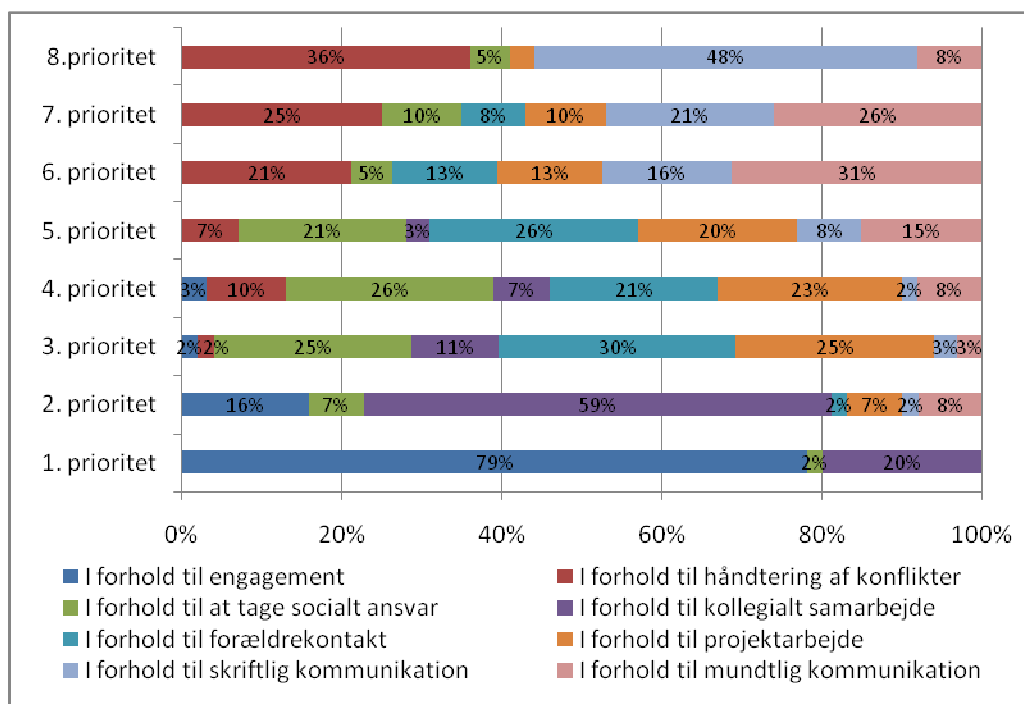
Figur 27. Kompetencer i forhold til at indrette undervisningen efter den enkeltes behov.

4.4 Personlige kompetencer

I dette afsnit præsenteres først hvorledes musikskolerne prioriterer forskellige personlige kompetencer. Dernæst præsenteres musikskolernes vurdering af deres konservatorieuddannede lærere i forhold til de samme kompetencer.

Prioritering af personlige kompetencer

Som det fremgår af figur 28 prioriteres engagement med meget stor hyppighed højest blandt de personlige kompetencer. Dernæst prioriteres kompetencer til at kunne indgå i kollegialt samarbejde. Som tredje centrale kompetence prioriteres forældrekontakt. Som fjerde kompetence prioriteres social ansvarlighed hyppigt. Som femte kompetence prioriteres evnen til at arbejde med projektarbejde. Kompetencer som mundtlig og skriftlig kommunikation, samt konflikthåndtering er prioriteret relativt lavt.

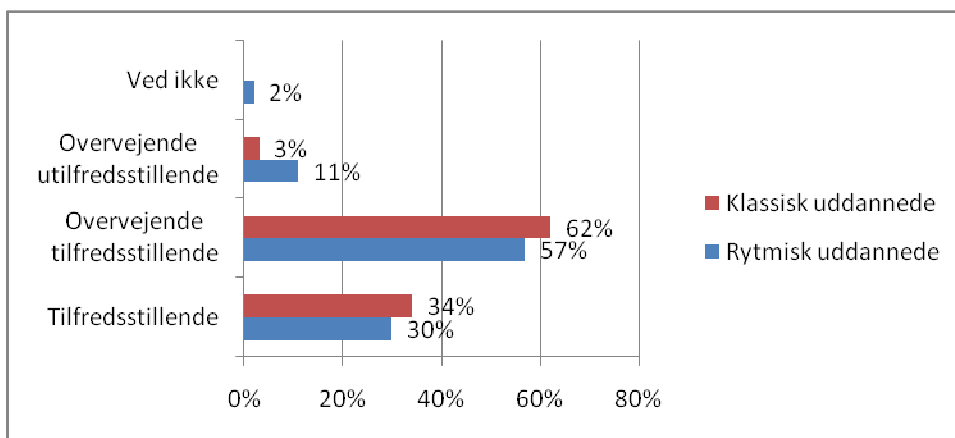

Figur 28. Prioritering af personlige kompetencer.

Specifikke personlige kompetencer

På spørgsmålet om de rytmisk uddannede læreres **engagement** svarer 30%, at engagementet er tilfredsstillende. 57% svarer, at det er overvejende tilfredsstillende. 11% svarer, at det er overvejende utilfredsstillende, og 2% svarer ved ikke.

I forhold til de klassisk uddannede svarer 34%, at engagementet er tilfredsstillende. 62% svarer, at det er overvejende tilfredsstillende, og 3% svarer, at det er overvejende utilfredsstillende.

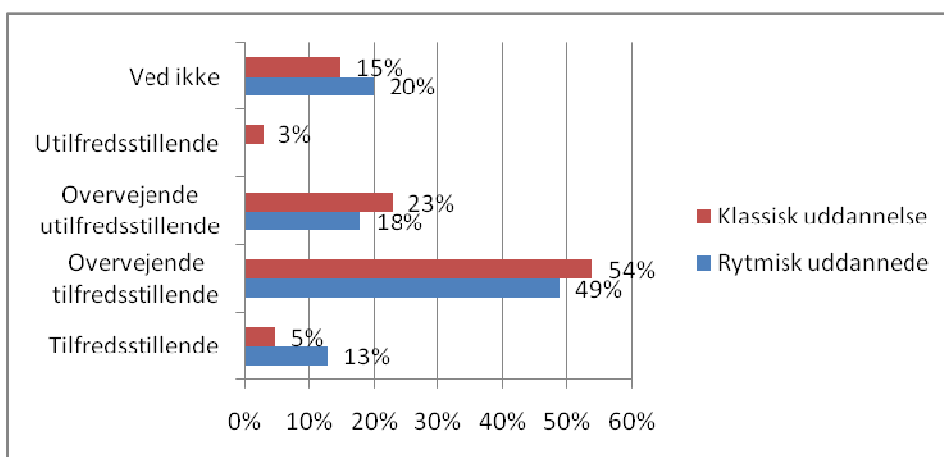

Figur 29. De konservatorieuddannede læreres engagement.

I fokusgruppeinterviewene blev engagement også prioriteret højt blandt de personlige kompetencer hos en musikskolelærer. Engagementet i musikken som et fag og i undervisningen beskrives som fundamentalt for at skabe tilfredse elever og et godt læringsmiljø. Dette er, som beskrevet ovenfor, et område, hvor de konservatorieuddannede lærere vurderes meget positivt. Den positive vurdering, beskriver musikskolerne, ligger i, at de konservatorieuddannede i mange tilfælde fungerer som faglige forbilleder for eleverne, hvilket skaber en stor motivation og læringsglæde hos eleverne.

På spørgsmålet om de rytmask uddannede læreres kompetencer i forhold til **konflikthåndtering** svarer 13%, at disse er tilfredsstillende. 49% svarer overvejende tilfredsstillende. 18% svarer overvejende utilfredsstillende, og 20% svarer ved ikke.

I forhold til de klassisk uddannede svarer 5%, at de konservatorieuddannede læreres kompetencer i forhold til konflikthåndtering er tilfredsstillende. 49% svarer, at de overvejende er tilfredsstillende. 23% svarer, at de er overvejende utilfredsstillende. 3% svarer, at de er utilfredsstillende, og 16% svarer ved ikke.

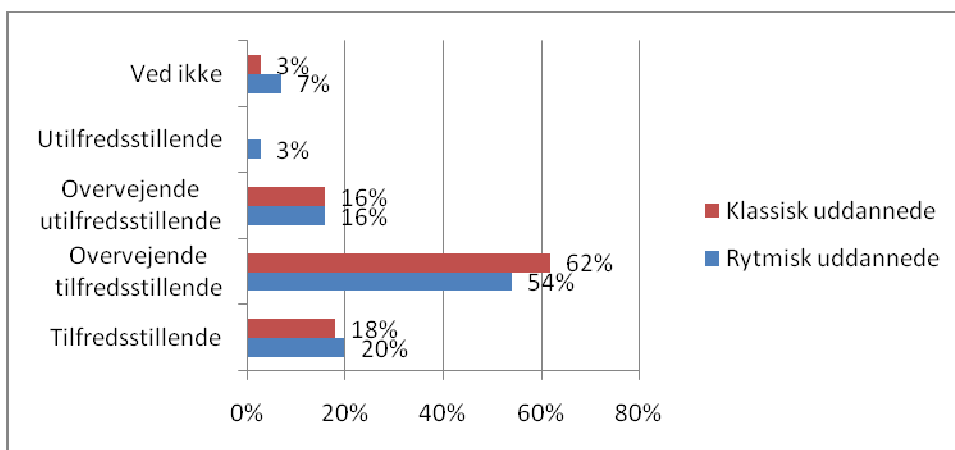

Figur 30. De konservatorieuddannede læreres kompetencer i forhold til konflikthåndtering.

I de kvalitative fokusgrupper blev det fremhævet, at der sjældent bliver brug for evnen til at håndtere konflikter med forældre til eleverne. Det fremhæves i denne sammenhæng, at undervisningen er frivillig, og at forældrene og eleverne derfor har gjort et aktivt valg af skolen ud fra en positiv vurdering heraf. Også andre konflikter såsom med f.eks. kollegaer eller ledelsen beskrives som at være sjældne i jobbet som musikskolelærer. De konservatorieuddannedes evne til at håndtere konflikter er derfor ikke et vigtigt område for musikskolerne, når de skal vurdere lærernes personlige kompetencer.

På spørgsmålet om de rytmisk uddannede læreres kompetencer i forhold til at tage **socialt ansvar** svarer 20, at disse er tilfredsstillende. 54% svarer, at de er overvejende tilfredsstillende. 16% svarer, at de er overvejende utilfredsstillende. 3% svarer, at de er utilfredsstillende, og 7% svarer ved ikke.

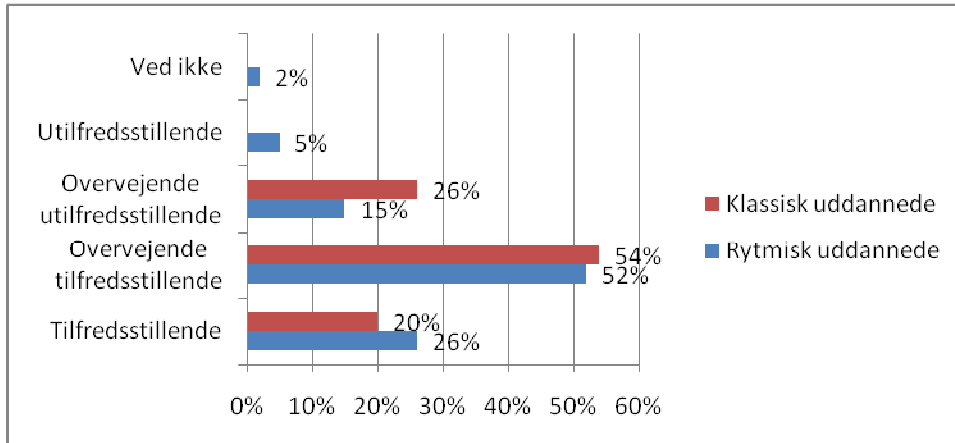
I forhold til de klassisk uddannede svarer 18%, at de konservatorieuddannedes kompetencer i forhold til at tage socialt ansvar er tilfredsstillende. 62% svarer, at de er overvejende tilfredsstillende. 16% svarer, at de er overvejende utilfredsstillende, og 3% svarer ved ikke.

Figur 31. De konservatorieuddannede læreres kompetencer i forhold til socialt ansvar.

På spørgsmålet om de rytmask uddannede læreres kompetencer i forhold til kollegialt samarbejde svarer 26%, at disse er tilfredsstillende. 52% svarer, at de er overvejende tilfredsstillende. 15% svarer, at de er overvejende utilfredsstillende. 5% svarer, at de er utilfredsstillende, og 2% svarer ved ikke.

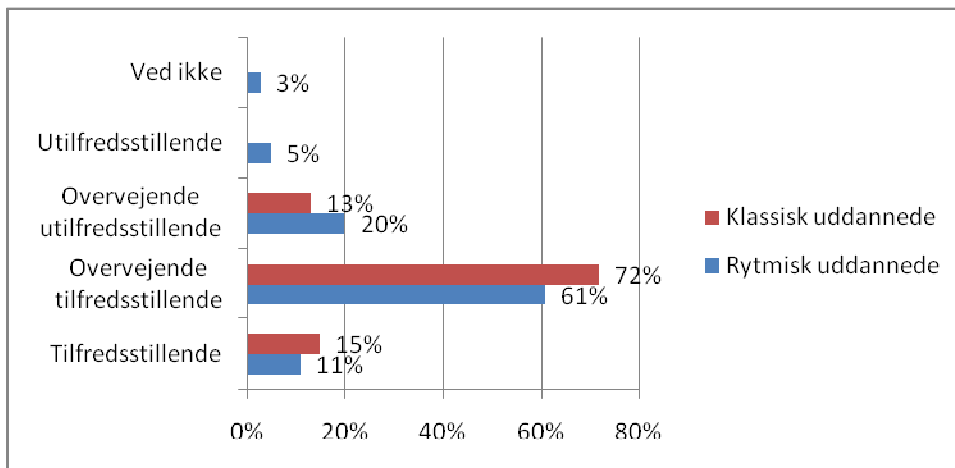
I forhold til de klassisk uddannede svarer 20%, at de konservatorieuddannede læreres kompetencer i forhold til kollegialt samarbejde er tilfredsstillende. 54% svarer, at de overvejende tilfredsstillende. 26% svarer, at de er overvejende utilfredsstillende.

Figur 32. De konservatorieuddannede læreres kompetencer i forhold til at kollegialt samarbejde.

På spørgsmålet om de rytmask uddannede læreres kompetencer i forhold til **forældrekontakt** svarer 11%, at disse kompetencer er tilfredsstillende. 61% mener, at de er overvejende tilfredsstillende. 20% mener, at de er overvejende utilfredsstillende. 5% mener, at de er utilfredsstillende, og 3% har svaret ved ikke.

I forhold til de klassisk uddannede svarer 15%, at de konservatorieuddannede læreres kompetencer i forhold til forældrekontakt er tilfredsstillende. 72% svarer, at de overvejende er tilfredsstillende, og 13% mener, at de er overvejende utilfredsstillende.

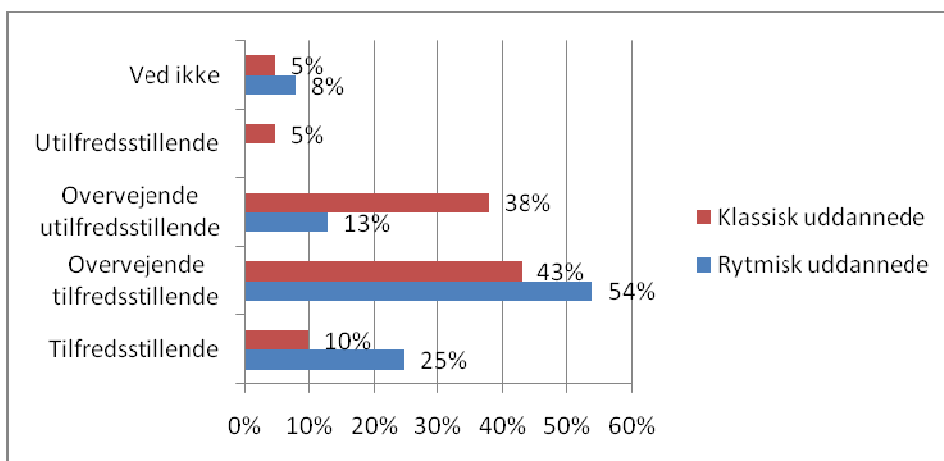

Figur 33. De konservatorieuddannede læreres kompetencer i forhold til forældrekontakt.

Den kvalitative del af undersøgelsen viser, at musikskolerne kobler forældrekontakt meget tæt med lærernes generelle kompetencer til at kommunikere som en del af arbejdet. Som det ses nedenfor i figur 35 og 36 vurderes konservatorieuddannede lærere også her at kunne styrkes. Samtidig viste den kvalitative del af undersøgelsen, at dette område ikke opleves som et stort problemområde af de samme årsager, som kompetencer indenfor konflikthåndtering. Idet deltagelsen på musikskolerne er frivillig, oplever musikskolerne, at der meget sjældent opstår problemer i kontakten mellem musikskolelærerne og forældrene.

På spørgsmålet om de rytmask uddannede læreres kompetencer i forhold til **projektarbejde** svarer 25%, at disse er tilfredsstillende. 54% svarer, at de er overvejende tilfredsstillende. 13% svarer, at de er overvejende utilfredsstillende, og 8% svarer ved ikke.

I forhold til de klassisk uddannede svarer 10%, at de er tilfredse med de konservatorieuddannedes kompetencer indenfor projektarbejde. 43% svarer, at de er overordnet tilfredsstillende. 38% svarer, at de er overordnet utilfredsstillende. 5% svarer, at de er utilfredsstillende, og 5% svarer ved ikke.

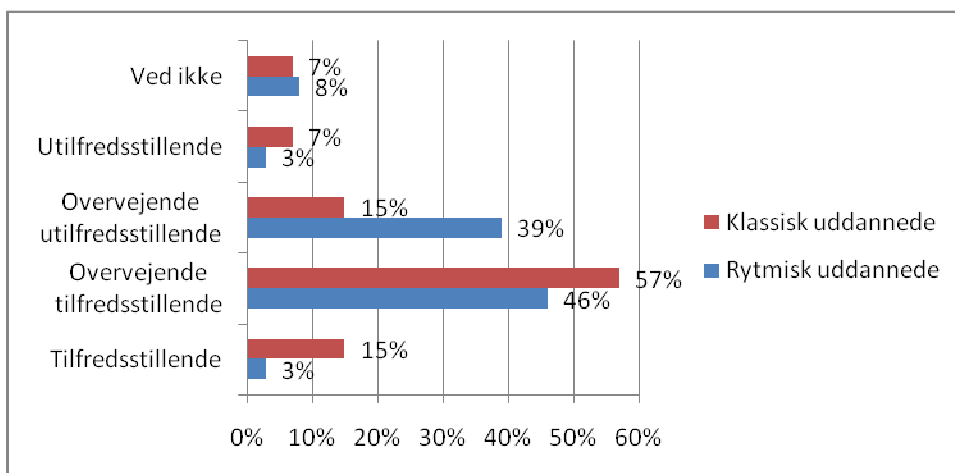
Figur 34. De konservatorieuddannede læreres kompetencer i forhold til projektarbejde.

De kvalitative fokusgruppeinterview fremhævede, at projektarbejdet er en kompetence og en arbejdsform, som musikskolerne forventer mere af i fremtiden, idet de har stået overfor en professionalisering, som stiller nye krav til medarbejderne.

I forhold til kommunikation vurderes de konservatorieuddannede at have potentiale for udvikling (jf. figur 35 og 36). Det gælder både den **skriftlige og mundtlige kommunikation**. Den kvalitative del af undersøgelsen viser dog, at dette generelt ikke opleves som et område, hvorpå musikskolerne formelt under uddannelsen kan eller skal styrke deres studerende. Det opleves i højere grad som et område, hvor læringen foregår gennem praktisk erfaring ved at kommunikere på den ene eller anden måde med elever, forældre og kollegaer på musikskolen. Det skyldes, at kommunikationen hovedsageligt er af daglig, praktisk karakter såsom breve til forældrene omkring f.eks. aflysning af undervisning, dialog og informering af musikskolen og ledelsen etc. og ikke større skriftlige eller mundtlige redegørelser. Denne praktiske kommunikative erfaring opleves generelt at kunne styrkes allerede under uddannelsen gennem praktik hos musikskolerne, hvilket generelt efterspørges i en mere formaliseret og struktureret form. Emnet praktik behandles yderligere i rapportens kapitel 5.

På spørgsmålet om de rytmisk uddannede læreres kompetencer i forhold til **skriftlig kommunikation** svarer 3%, at disse kompetencer er tilfredsstillende. 46% svarer, at de er overvejende tilfredsstillende. 39% mener, at de er overvejende utilfredsstillende. 3% svarer, at de er utilfredsstillende, og 8% svarer ved ikke.

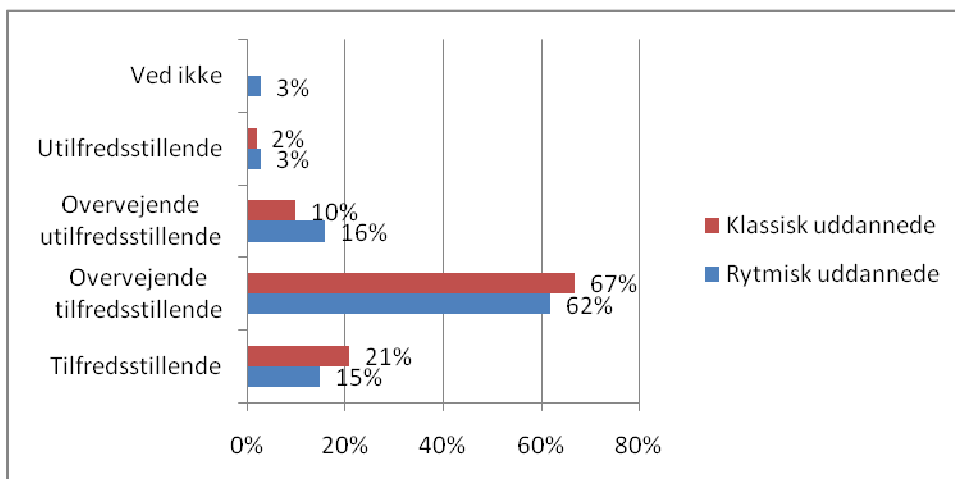
I forhold til de klassisk uddannede svarer 15%, at kompetencer i forhold til skriftlig kommunikation er tilfredsstillende. 57% svarer, at de er overvejende tilfredsstillende. 15% svarer, at de er overvejende utilfredsstillende. 7% svarer, at de er utilfredsstillende, og 7 svarer ved ikke.

Figur 35. De konservatorieuddannede læreres kompetencer i forhold til skriftlig kommunikation.

På spørgsmålet om de rytmask uddannede læreres kompetencer i forhold til **mundtlig kommunikation** svarer 15%, at disse kompetencer er tilfredsstillende. 62% svarer, at de er overvejende tilfredsstillende. 16% mener, at de er overvejende utilfredsstillende. 3% svarer, at de er utilfredsstillende, og 3% svarer ved ikke.

I forhold til de klassisk uddannede svarer 21%, at kompetencerne i forhold til mundtlig kommunikation er tilfredsstillende. 67% svarer, at de er overvejende tilfredsstillende. 10% svarer, at de er overvejende utilfredsstillende. 2% svarer, at de er utilfredsstillende.

Figur 36. De konservatorieuddannede læreres kompetencer i forhold til mundtlig kommunikation.

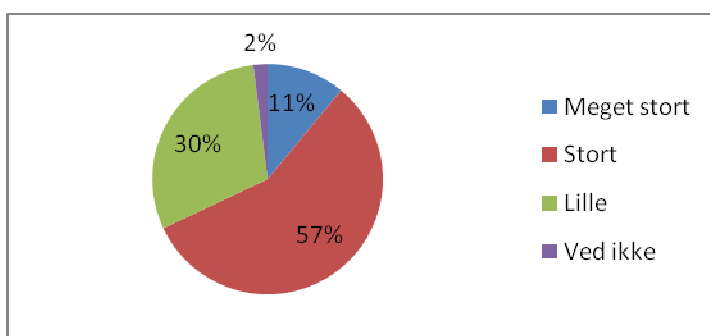
5. Kommunikation og samarbejde mellem musikskolerne og konservatorierne

I dette afsnit præsenteres vurderingen af kommunikationen og samarbejdet mellem musikskolerne og konservatorierne. Der indledes med betragtninger omkring kendskab og information i forhold til konservatoriernes uddannelser, dernæst fokuseres der på dialog og samarbejde mellem musikkonservatorierne og musikskolerne.

5.1 Kendskab og information

Figurene i dette afsnit viser overordnet, at musikskolerne føler sig bekendte med musikkonservatoriernes uddannelser, samt velinformede i forhold til forskellige tiltag og aktiviteter på musikkonservatorierne.

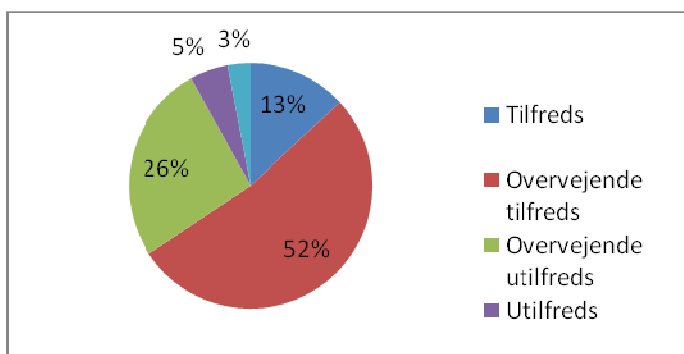
Som det fremgår af figur 37, har 11% af respondenterne et meget stort kendskab til musikkonservatoriernes uddannelser. 57% har et stort kendskab. 30% har et lille kendskab til musikkonservatoriernes uddannelser, og 2% har svaret ved ikke.

Figur 37. Kendskab til de danske musikkonservatoriers uddannelser.

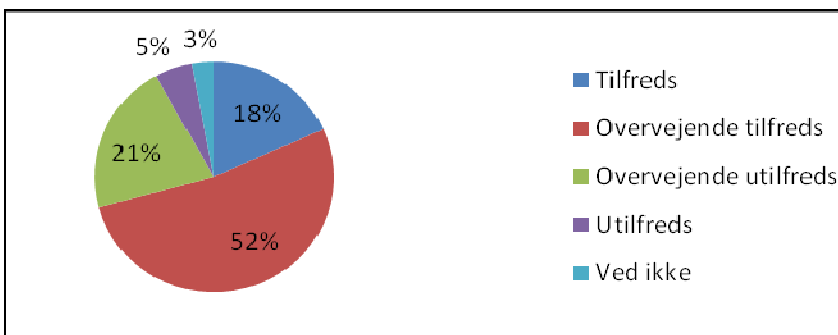
Der er forskel i kendskabsgraden efter musikskoletyper, hvor alle musikskolerne med MGK har et stort eller meget stort kendskab gælder dette for 60 % af skolerne uden MGK.

Som det fremgår af figur 38, er 13% af respondenterne tilfredse med informationen omkring nye tiltag fra musikkonservatorierne. 52% er overordnet tilfredse. 26% er overordnet utilfredse. 5% er utilfredse, og 3% har svaret ved ikke.

Figur 38. Tilfredshed med information om nye tiltag fra musikkonservatorierne.

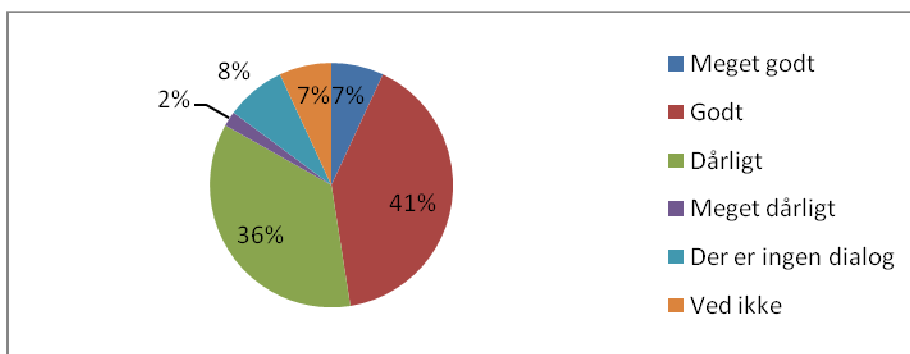
Som det fremgår af figur 39, er 18% af respondenterne tilfredse med den løbende information fra musikkonservatorierne. 52% er overvejende tilfredse. 21% er overvejende utilfredse. 5% er utilfredse, og 3% har svaret ved ikke.

Figur 39. Tilfredshed med information om løbende aktiviteter fra musikkonservatorierne.

5.2 Dialog og samarbejde mellem konservatorierne og musikskolerne

Som det fremgår af figur 40, mener 7% af respondenterne, at **dialogen mellem de danske musikkonservatorier og musikskolerne** fungerer meget godt. 41% mener, at den fungerer godt. 36% mener, at den fungerer dårligt. 8% har angivet, at der ingen dialog er, og 7% har svaret ved ikke.

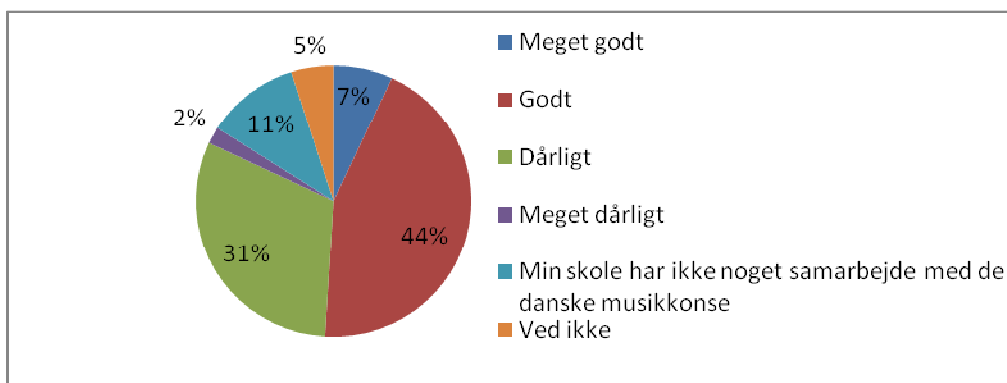
Figur 40. Tilfredshed med dialogen med de danske musikkonservatorier.

Ved de kvalitative fokusgruppeinterviews blev det fremført, at dialogen i høj grad er præget af tilfældighed og mangel på formalisering og struktur. Det blev her foreslået, at dialogen i højere grad kunne struktureres f.eks. gennem formaliserede samarbejdsgrupper mellem musikkonservatoriernes og musikskolernes lærere og ledere. Det opfattedes som centralt, at kommunikationen fungerer mellem samtlige niveauer på uddannelsesinstitutionerne. En anden mulighed for styrkelse af dialogen er lærerudveksling mellem musikskolerne og musikkonservatorierne. En helt tredje mulighed for samarbejde kunne være en formaliseret inddragelse af konservatorierne i regionens musikskolemøder. Det blev fortalt, at musikkonservatorierne allerede nu nogle steder deltager i disse møder, men at dette hverken er meget udbredt eller formaliseret.

Det skal understreges, at henvendelser fra musikskolerne til konservatorierne som oftest mødes med stor samarbejdsvilje fra konservatoriernes side. Det er ikke modvilje fra musikkonservatorierne, der opfattes som problematisk, men manglen på et opsøgende element i forhold til samarbejde fra musikkonservatoriernes side.

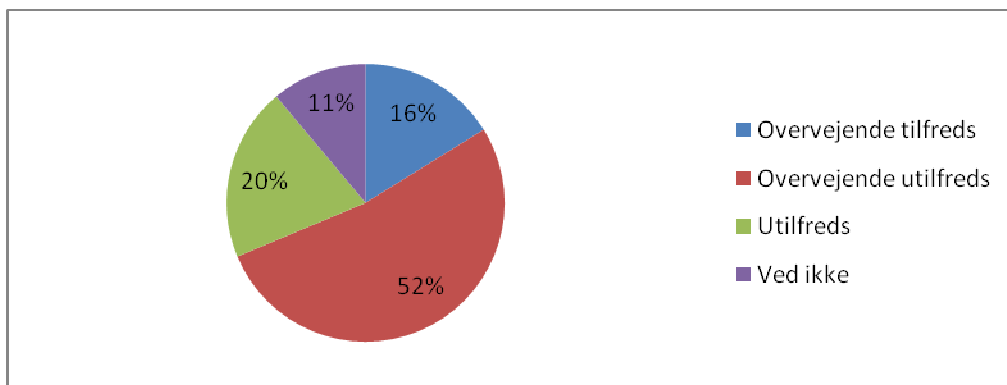
Et øget samarbejde og udveksling af lærere ville ligeledes give musikkonservatorierne input omkring centrale aktuelle udfordringer på musikskolerne. Musikskolerne gav udtryk for, at der nu er en manglende fokus på de aktuelle pædagogiske udfordringer i musikkonservatoriernes forskning på det musikpædagogiske område. I forhold til denne udfordring kunne musikskolernes med fordel inddrages.

I forhold til det allerede **etablerede samarbejde mellem musikskolerne og musikkonservatorierne** fremgår det af figur 41, at 7% af respondenterne mener, at det fungerer meget godt. 44% mener, at det fungerer godt. 31% mener, at det fungerer dårligt. 2% mener, at det fungerer meget dårligt. 11% har ikke et etableret samarbejde med de danske musikkonservatorier, og 5% har svaret ved ikke.

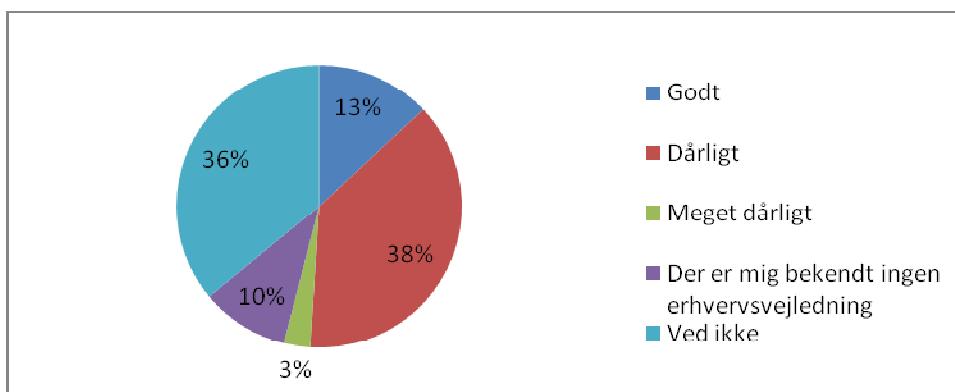
Figur 41. Holdning til allerede etableret samarbejde med de danske musikkonservatorier.

I forhold til **inddragelse af musikskolerne i sammensætningen af musikkonservatoriernes uddannelsers indhold** er 16% af respondenterne, som det fremgår af figur 42, overvejende tilfredse. 52% er overvejende utilfredse. 20% er utilfredse, og 11% har svaret ved ikke.

Figur 42. Tilfredshed med inddragelse i uddannelsernes sammensætning.

Som det fremgår af figur 43, mener 13% af respondenter, at **erhvervsvejledningens forberedelse af de studerende til at arbejde på musikskolerne/MGK** er god. 38% mener, at den er dårlig. 3% mener, at den er meget dårlig. 10% angiver, at der dem bekendt ingen erhvervsvejledning er. 36% har svaret ved ikke.

Figur 43. Tilfredshed med erhvervsvejledningens forberedelse af de studerende til at arbejde på en musikskole.

Det fremgår af de kvalitative fokusgruppeinterview, at samarbejdsordninger mellem de danske musikkonservatorier og musikskolerne, såvel som dialogen, i nogen grad er præget af tilfældighed. De musikskoler, som ligger tæt ved et musikkonservatorium, har i flere tilfælde et etableret samarbejde, mens de som ligger lidt længere væk ofte ikke har. Etablerede samarbejder har i mange tilfælde ligeledes taget udgangspunkt i personlige kontakter.

Samarbejdet omkring praktik er ligeledes præget af nogen grad af tilfældighed. Praktikken er som oftest etableret på de studerendes initiativ, og er ofte geografisk centreret omkring konservatorierne. Musikskoler i udkantområder har i meget ringe grad oplevet at have praktikanter tilknyttet grundet manglende interesse. Derudover er det oplevelsen, at de nuværende etablerede praktikordninger er karakteriseret ved en meget kort praktikperiode, som derfor primært er fokuseret omkring iagttagelse og en minimal grad af praktisk arbejde. Desuden afspejler det faktum, at praktikperioden ikke er obligatorisk sig ofte i de studerendes engagement i forhold til praktikopholdet.

Netop praktiksamarbejde er et område, som i meget høj grad efterlyses af musikskolerne. Praktikopholdet kan præsenteres både som en forberedelse af de studerende til det pædagogiske arbejdsmarked, samt være en del af den studerende afklaringsproces i forhold til fremtidig karriere. Praktiksamarbejdet vil også være et praktisk tiltag til at formalisere samarbejdet mellem musikkonservatorierne og musikskolerne. En anden mulighed for at styrke samarbejdet mellem musikkonservatorierne og musikskolerne er, at musikkonservatorierne kommer ud til musikskolerne og gennemfører videreuddannelse af lærere. Dette ville give begge parter en indsigt i centrale udfordringer på området set fra forskellige perspektiver og dermed skabe udvikling.

I forhold til inddragelse af musikskolerne i udarbejdelsen af musikkonservatoriernes uddannelser gør samme problemstillinger sig gældende. Det fremgår af de kvalitative fokusgruppeinterview, at en etablering af et formaliseret praktiksysteem vil kunne medvirke til en øget dialog om uddannelsens indhold.

6. Fremtidige behov

Det fremgår af de kvalitative fokusgruppeinterview, at der i de seneste år er sket store forandringer i de kommunale musikskoler og MGK'er. Enhederne er grundet kommunalreformen blevet langt større, hvilket har medført større strukturelle ændringer for de kommunale musikskoler.

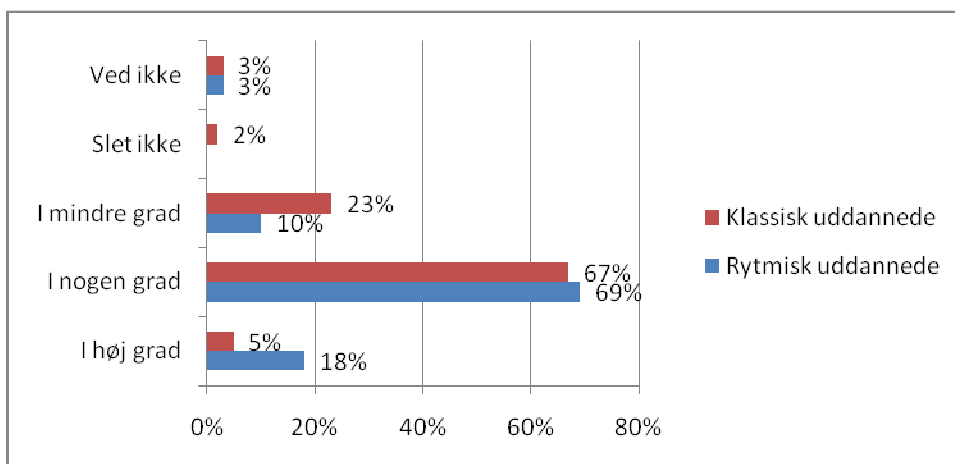
Det anføres, at der er sket en professionalisering af musikskolerne, hvor der nu ikke arbejdes i flere autonome enheder, men i højere grad som en stor samlet enhed. På denne måde er musikskolerne i højere grad kommet til at ligne en traditionel folkeskole. Dette stiller nye store krav til både lærere og ledere om at have kompetencer til at indgå i projekt- og teamsamarbejder.

Der er i de seneste år kommet øget fokus på pædagogisk udvikling, hvilket i høj grad stiller nye krav til musikskolelærernes pædagogiske kompetencer. Kravet til musikskolelærernes pædagogiske kompetencer forstærkes ligeledes af det faktum, at der er kommet mere fokus på holdundervisning i stedet for traditionel soloundervisning. Kommunerne er ligeledes i stigende grad ved at få øjnene op for musikskolernes kompetencer, og der er sket en stigning i graden af samarbejde mellem kommuneskolerne og de kommunale musikskoler.

6.1 Kompetencer/kvalifikationer i forhold til fremtidigt behov på musikskolerne

I den kvantitative spørgeskemaundersøgelse svarer 18% på spørgsmålet om de rytmisk uddannede læreres kompetencer/kvalifikationer i forhold til fremtidigt behov på musikskolerne, at disse i høj grad passer sammen. 69% svarer, at de i nogen grad passer sammen. 10% svarer, at de i mindre grad passer sammen, og 3% svarer ved ikke.

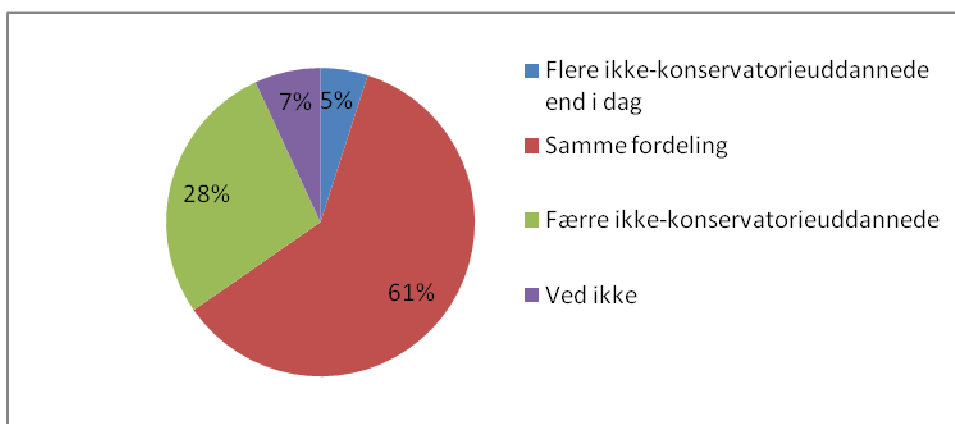
I forhold til de klassisk uddannede svarer 5%, at lærernes kompetencer/kvalifikationer og de fremtidige behov på musikskolerne i høj grad passer sammen. 67% svarer, at de i nogen grad passer sammen. 23% svarer, at de i mindre grad passer sammen. 2% svarer, at de slet ikke passer sammen, og 2% svarer ved ikke.

Figur 44. De konservatorieuddannede læreres kompetencer/kvalifikationer i forhold til fremtidigt behov på musikskolerne.

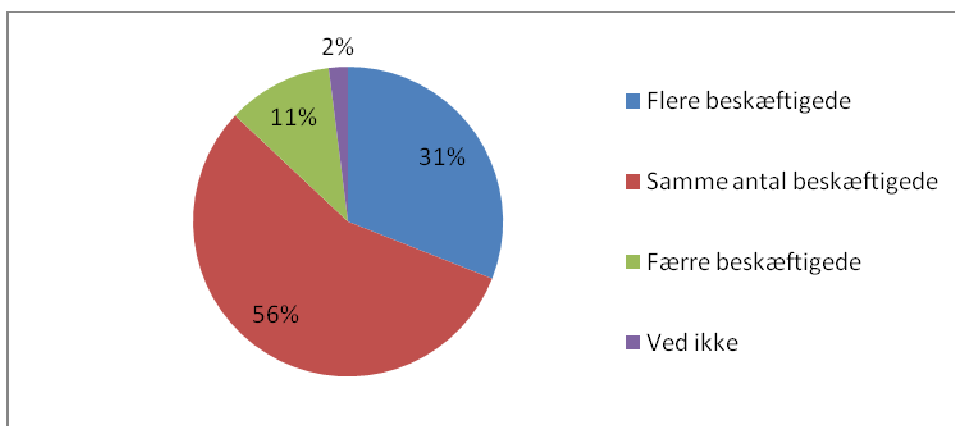
6.2 Forventning om fremtidig situation på musikskolen

Som det fremgår af figur 45 forventer 5% af respondenterne at have flere **ikke-konservatorieuddannede ansat om tre år**. 61% forventer samme fordeling som i dag. 28% forventer at have færre ikke-konservatorieuddannede ansat om tre år, og 7% har svaret ved ikke.

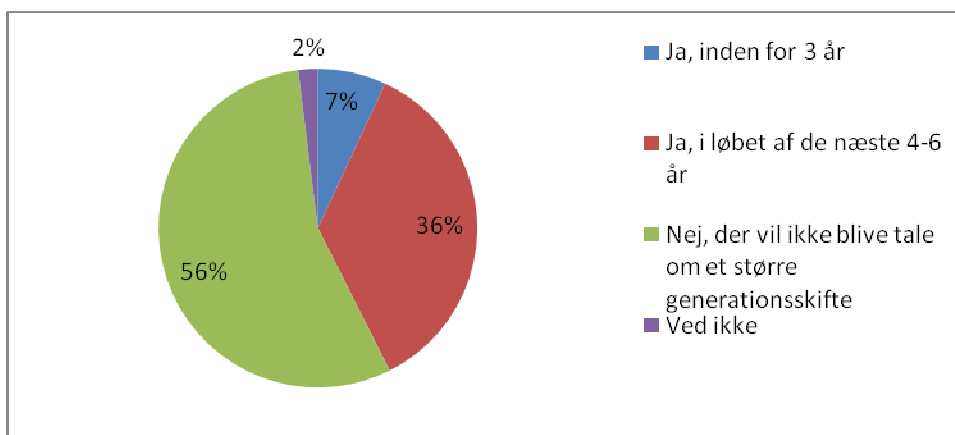
Figur 45. Forventning om antal beskæftigede konservatorieuddannede lærere om 3 år.

Som det fremgår af figur 46 forventer 31% af respondenterne at have flere **beskæftigede på deres musikskole om tre år**. 56% forventer det samme antal beskæftigede om tre år. 11% forventer at have færre beskæftigede, og 2% har svaret ved ikke.

Figur 46. Forventning om beskæftigede lærere i alt.

Som det fremgår af figur 47 forventer 7% af respondenter, at der vil komme et **større generationsskifte i lærergruppen indenfor tre år**. 36% forventer et større generationsskifte i løbet af de næste 4-6 år. 56% forventer ikke et større generationsskifte, og 2% har svaret ved ikke.

Figur 47. Forventninger om større generationsskifte i lærergruppen indenfor de nærmeste år.

7. Undersøgelsens resultat i forhold til akkrediteringskriterierne for uddannelserne

Alle videregående uddannelser skal i de kommende år igennem en akkrediteringsproces. I forhold til uddannelser på kulturministeriets område er der udarbejdet et sæt akkrediteringskriterier. Denne undersøgelse har blandt andet været centreret omkring dokumentation for disse kriterier. Nedenfor præsenteres relevante akkrediteringskriterier i forhold til undersøgelsen.

Nærværende undersøgelse blandt aftagerne til musikkonservatoriernes uddannelser på det pædagogiske arbejdsmarked belyser flere centrale forhold blandt akkrediteringskriterierne for uddannelsen. Undersøgelsen belyser herunder følgende:

- Aftagernes prioritering i forhold til ønskede kompetencer og kvalifikationer hos deres konservatorieuddannede lærere.
- En vurdering af de konservatorieuddannede læreres kompetencer og kvalifikationer.
- En vurdering af graden af information fra musikkonservatorierne til musikskolerne
- En vurdering af dialogen mellem musikkonservatorierne og musikskolerne.

I undersøgelsen har det derudover gennem hele processen været muligt, for musikskolerne at fremsætte forslag til ændringer i uddannelserne, samt at komme med forslag til fremtidige relationer mellem musikkonservatorierne og musikskolerne.

Undersøgelsen skal i høj grad præsenteres som et udgangspunkt for dialog mellem musikkonservatorierne og musikskolerne. I forhold til dette udgangspunkt og undersøgelsens karakter bidrager der her delvist til opfyldelse af akkrediteringskriterium 1, som omhandler uddannelsesinstitutionens samarbejde med uddannelsens interessenter. Undersøgelsen bidrager ligeledes i høj grad til opfyldelse af akkrediteringskriterium 11, som omhandler systematisk og løbende kvalitetsarbejde. Akkrediteringskriterium 2, som omhandler beskæftigelse, belyses også i undersøgelsen, da dimittendernes faglighed og anvendeligheden af denne faglighed præsenteres i forhold til de eksterne interessenter.

Af ovenstående kan det ses, at undersøgelsen i høj grad bidrager med et udgangspunkt for akkrediteringen af musikkonservatoriernes uddannelser. Undersøgelsen skal dog udelukkende præsenteres som delelement i forhold til akkrediteringen. Flere centrale elementer i forhold til akkrediteringen ligger udenfor rækkevidden af denne specifikke undersøgelse.

I tabel 2 opsummeres undersøgelsens delelementer i forhold til akkrediteringskriterierne for uddannelsen. De angivne figurnumre er referencer, hvortil der ligeledes er knyttet kvalitative kommentarer. Det skal understreges, at undersøgelsens resultater ikke alene kan præsenteres som fyldestgørende i forhold til de enkelte akkrediteringskriterier.

Akkrediteringskriterium	Relevante figurer	Kommentarer
1: Sikring af uddannelsens relevans gennem løbende kontakt med aftagere og dimittender.	1-47	Undersøgelsens iboende karakter har til formål netop at sikre kontakt med aftagere til uddannelsernes dimittender. Undersøgelsens karakter kan præsenteres som element i opfyldelse af kriteriet.
2A: Dokumentation for at dimittender i tilstrækkeligt omfang videreuddanner sig eller finder beskæftigelse hvor fagligheden finder anvendelse.	3-36	En vurdering af sammenhængen mellem dimittendernes faglighed og behovene på musikskolerne har været et centralt element i undersøgelsen.
2B: Fremme af de studerendes overgang til arbejdsmarkedet via erhvervsvejledning og markedsføring af uddannelsen overfor aftagere.	37-43	I denne del af undersøgelsen behandles kendskab og dialog mellem musikkonservatorierne og musikskolerne.
11: Systematisk kvalitetsarbejde gennem inddragelse af eksterne interessenter.	1-47	Undersøgelsens formål og karakter er netop et løbende kvalitetsarbejde med inddragelse af eksterne interessenter.

Tabel 2. Undersøgelsens delelementer i forhold til akkrediteringskriterierne for uddannelsen.

8. Baggrundsoplysninger om respondenter

I dette afsnit præsenteres baggrundsoplysninger om de musikskoler som har besvaret spørgeskemaet. Baggrundsoplysningerne angives i de fleste tilfælde som gennemsnit i forhold til de enkelte besvarelser. Procentfordelingerne i tabellerne summer i et tilfælde ikke på 100 procent, hvilket skyldes, at dette spørgsmål er multipelt. Det vil sige, at respondenterne har haft mulighed for at notere flere svarmuligheder.

Fordeling af undervisningstimer på kategorierne forskole, rytmisk, klassisk og ikke-genrespecifikt. (angivet som gennemsnit i procent)	
Forskole	18%
Rytmisk	32%
Klassisk	29%
Ikke-genrespecifikt	16%
Ved ikke (ikke svaret)	5%

Fordeling af elever indenfor aldersgrupperne; forskole, 8-12 år, 13-18 år og 19-25 år. (angivet som gennemsnit i procent)	
Forskole	24%
8-12 år	29%
13-18 år	27%
19-25 år	12%
Ved ikke (ikke svaret)	8%

Særlig vægtning på skolen. (multipelt spørgsmål – summer derfor til mere end 100%)	
Særlige ensembletyper	46%
Særlige aldersgrupper	30%
Tværkunstnerisk undervisning	28%

Truede instrumentgrupper	64%
Undervisning med inddragelse af forældre el.lign.	23%

Ansatte konservatorieuddannede lærere fordelt på alder. (angivet som gennemsnit i procent)	
Under 30 år	12%
30-40 år	32%
41-50 år	29%
Over 51 år	19%
Ved ikke	8%

Ansatte læreres fordeling i forhold til anciennitet. (angivet som gennemsnit i procent)	
Under 4 år	10%
4-6 år	13%
7-9 år	17%
Over 10 år	42%
Ved ikke	18%

Fordeling af ansatte konservatorieuddannede lærere i forhold til uddannelsestyper. (angivet som gennemsnit i procent)	
Rytmask uddannede	Musiker: 30%
	Musikpædagog: 42%
	Andet: 28%
Klassisk uddannede	Musiker: 34%
	Musikpædagog: 38%

	Andet: 28%
--	------------

Antal ansatte fordelt på stillingstyper. (angivet som gennemsnit)	
På fuldtid(25 lektioner):	4 personer
På deltid:	0-25% af fuld tid: 10 personer
	25-50 % af fuld tid: 11 personer
	50-75 % af fuld tid: 10 personer
	75-100 % af fuld tid: 5 personer

Antal konservatorieuddannede lærere fordelt på stillingstyper. (angivet i gennemsnit)	
På fuldtid:	3 personer
På deltid:	0-25 % af fuld tid: 7 personer
	25-50 % af fuld tid: 7 personer
	50-75 % af fuld tid: 6 personer
	75-100 % af fuld tid: 4 personer

Fordeling på skoletype.	
Musikskole	77%
Musikskole med MGK	23%

Musikskolens geografiske placering.	
Region Nordjylland	13%
Region Midtjylland	21%
Region Syddanmark	23%
Region Sjælland	13%

Region Hovedstaden	30%
--------------------	-----

Konservatorieuddannelse blandt ledere.	
Konservatorieuddannede	39%
Ikke-konservatorieuddannede	61%